ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย 3/2563

THAILAND TOURISM CONFIDENCE INDEX

TOURISM COUNCIL OF THAILAND
สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

TOURISM AUTHORITY OF THAILAND

TOURISM SITUATION AND FORECAST OF TOURISTS' BEHAVIOR AND CONFIDENCE INDEX OF THAILAND'S TOURISM INDUSTRY

โครงการนี้เป็นความร่วมมือระหว่างการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (ททท.) สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สทท.) และคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสะท้อนสถานการณ์ท่องเที่ยวปัจจุบัน คาดการณ์สถานการณ์ท่องเที่ยวที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต (รายไตรมาส) และเผยแพร่ให้ทุกภาคส่วนได้รับรู้ เพื่อเป็นข้อมูลให้แก่ผู้ประกอบการและภาครัฐเตรียมความพร้อมรับมือกับความเปลี่ยนแปลงที่อาจจะเกิดขึ้น นอกจากนี้ ยังสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการประกอบการตัดสินใจวางแผนด้านการลงทุนด้านกำลังคนและด้านอื่น ๆ ต่อไป

การศึกษาแบ่งออกเป็น 8 ส่วน ได้แก่

1. ภาพรวมสถานการณ์ทั่วไปที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว
2. ผลการสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยว และผลการวิเคราะห์สถานการณ์ท่องเที่ยวปัจจุบัน ในมุมมองของผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว และนักวิชาการ
3. การประเมินผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในไตรมาส 3/2563
4. ผลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในช่วงที่โรคโควิด-19 กำลังระบาดไปทั่วโลก
5. สถานการณ์การท่องเที่ยวภายในประเทศในไตรมาส 3/2563
6. การคาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ไตรมาส 4/2563
7. การคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ
8. ข้อเสนอแนะ

การอ่านค่าดัชนี

ดัชนีความเชื่อมั่นมีค่าอยู่ระหว่าง 0 – 200 โดย

- ***ค่าดัชนีสูงกว่า 100 หมายความว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวดีกว่าช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา***
- **ค่าดัชนีเท่ากับ 100 หมายความว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวเหมือนกันกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา**
- **ค่าดัชนีต่ำกว่า 100 หมายความว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวแย่กว่าช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา**

สารจาก

ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ในปีที่ผ่านมาประเทศไทยมีรายได้จากการท่องเที่ยว 3.06 ล้านล้านบาท ซึ่งแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ รายได้จากการท่องเที่ยวของคนไทยในประเทศหรือที่เรียกกันติดปากว่า **“ไทยเที่ยวไทย”** ประมาณ 1 ล้านล้านบาท และรายได้จากการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติประมาณ 2 ล้านล้านบาท ปีนี้นักท่องเที่ยวต่างชาติสามารถเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยได้ในไตรมาส 1 เท่านั้น หลังจากนั้นก็ไม่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาท่องเที่ยวได้เลย เนื่องจากการเปิดประเทศของไทยเราเองและประเทศต้นทางด้วย ดังนั้นความหวังที่เหลือของผู้ประกอบการคือตลาด **“ไทยเที่ยวไทย”** ซึ่งต้องให้ความสำคัญกับการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 เพราะถ้าหากมีการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ภายในประเทศจนถึงขั้นเกิดการล็อคดาวน์ขึ้นมาอีกรอบ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวก็จะหมดกลุ่มลูกค้าไปทั้ง 2 กลุ่ม ดังนั้น ในระยะต่อจากนี้ไป ธุรกิจการท่องเที่ยวคงต้องดำเนินไปอย่างประคับประคองให้ข้ามผ่านปีต่อปีไปให้ได้ ตราบใดที่ยังไม่มีวัคซีนหรือยารักษาโรคโควิด-19 ที่ดีการกลับมาท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติก็คงไม่คึกคักเหมือนเช่นเดิม

แต่อย่างไรก็ตาม ผมคาดว่าเมื่อไรที่ประเทศต่าง ๆ สามารถเปิดให้ประชาชนของตนออกนอกประเทศได้โดยไม่ต้องกลัวการติดเชื้อกลับเข้ามาในประเทศ เมื่อนั้นธุรกิจท่องเที่ยวของประเทศไทยก็สามารถฟื้นขึ้นมาได้อีกครั้งอย่างแน่นอน แต่ ณ เวลานี้จะทำอย่างไรให้ผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจให้ไปถึงวันนั้นได้ ดังนั้น พวกเรา ผู้ประกอบการทั้งหลายต้องร่วมมือร่วมใจกันให้ความสำคัญกับการป้องกันไม่ให้เกิดการระบาดของโรคโควิด-19 ในประเทศไทย ให้ประชาชนมีความเป็นอยู่ใกล้เคียงภาวะปกติมากที่สุด สามารถเดินทางไปในที่ต่าง ๆ ได้อย่างสบายใจ ไม่ต้องหวาดระแวงการติดเชื้อโรคโควิด-19 ซึ่งแนวทางนี้จะสามารถประคับประคองธุรกิจท่องเที่ยวและเศรษฐกิจของประเทศต่อไปได้

ผมในฐานะประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย จะทำหน้าที่สนับสนุนและให้ความร่วมมือกับทุกภาคส่วน ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อผลักดันให้ธุรกิจการท่องเที่ยวสามารถข้ามผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากในการทำธุรกิจครั้งนี้ไปให้ได้ด้วยกัน และขอเป็นกำลังใจให้กับทุก ๆ คน

ชัยรัตน์ ไตรรัตนจรัสพร
ประธานสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

1. ภาพรวมสถานการณ์ทั่วไปทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อสถานการณ์การท่องเที่ยว

ประเทศไทยเป็นประเทศที่ชาวต่างชาติจำนวนมากให้ความสนใจและต้องการเข้ามาท่องเที่ยว ด้วยเหตุผลหลาย ๆ อย่าง เช่น ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวถูกมาก เมื่อเทียบกับการท่องเที่ยวในประเทศยุโรปตะวันตก สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น เกาหลี ฮ่องกง สิงคโปร์ แต่นักท่องเที่ยวบางคนก็บอกว่าติดใจรสชาติอาหารไทย บางคนก็บอกว่าหลงเสน่ห์ในน้ำจิตน้ำใจของคนไทย บางคนก็บอกว่าชอบทะเลและเกาะแก่งของไทย ด้วยเหตุผลหลาย ๆ อย่างเหล่านี้ประกอบกันจึงเป็นเสน่ห์ที่ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกหลั่งไหลเข้ามาเที่ยวในประเทศไทย ทำให้ในระยะ 4-5 ปีที่ผ่านมาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว สามารถสร้างรายได้ให้แก่ประเทศเกือบร้อยละ 20 ของ GDP นอกจากนี้ อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังเป็นตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศนอกเหนือจากการส่งออกอีกด้วย อาจมีข้อสงสัยกันว่า ในขณะที่อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทำรายได้มากมายมหาศาลให้แก่ประเทศ แต่ทำไมประชาชนในประเทศจำนวนมากกลับไม่ได้รู้สึกอะไรสักเท่าไร ซึ่งต้องเข้าใจว่าแหล่งที่มาของรายได้ของประเทศไทย หรือที่เรียกกันว่าเครื่องยนต์ขับเคลื่อนทางเศรษฐกิจมีหลายด้าน ได้แก่ เครื่องยนต์ด้านการส่งออก เครื่องยนต์ภาคการท่องเที่ยว เครื่องยนต์การบริโภคภาคเอกชน (ซึ่งสะท้อนได้จากภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้จากการบริโภคอาหารหรือสินค้าต่าง ๆ ของประชาชนภายในประเทศ) และเครื่องยนต์ด้านการลงทุนภาคเอกชนหรือการลงทุนของต่างชาติในประเทศไทย ถ้าหากประเทศไทยมีรายได้เข้ามาจากทุกช่องทางที่กล่าวมาข้างต้น เม็ดเงินเหล่านั้นก็จะเข้าถึงประชาชนโดยผ่านการลงทุนของภาครัฐซึ่งสามารถช่วยเพิ่มการจ้างงาน และสร้างรายได้ให้แก่คนไทยด้วยเช่นกัน

ในครึ่งปีหลังของปี 2562 ค่า GDP ของประเทศไทยชะลอตัวต่อเนื่องถึง 2 ไตรมาส เป็นผลจากสงครามการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับประเทศจีน ทำให้การค้าโลกชะลอตัว ขณะเดียวกันการแข็งค่าของเงินบาทก็เป็นปัจจัยที่เป็นอุปสรรคในด้านการส่งออก ทำให้ในครึ่งปีหลังของปี 2562 รายได้จากการส่งออก การบริโภคภาคเอกชน และการลงทุนภาคเอกชนมีการชะลอตัวอย่างต่อเนื่อง[1] ส่งผลให้เศรษฐกิจภายในประเทศหดตัว ทำให้การจับจ่ายใช้สอยของประชาชนภายในประเทศลดลงอย่างเห็นได้ชัด ดังนั้นในไตรมาส 4/2562 ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวจะรู้สึกว่าเศรษฐกิจไม่ค่อยดี ขายสินค้าหรือบริการไม่ค่อยได้ ยอดขายลด ซึ่งผลกระทบเหล่านี้ ได้สะท้อนผ่านค่าดัชนีความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการท่องเที่ยวไตรมาส 4/2562 ที่วัดจากผลประกอบการของธุรกิจต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในประเทศไทย พบว่าค่าดัชนีตกลงมาอยู่ที่ 88 ซึ่งต่ำกว่าระดับปกติค่อนข้างมาก ในขณะที่ปี 2562 จำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติสูงกว่าทุกปีที่ผ่านมา[2] แต่เมื่อพิจารณารายได้จากการท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourism) กลับชะลอตัวอย่างเห็นได้ชัดจนผู้ประกอบการเองต่างรู้สึกได้ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวภายในประเทศขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศเป็นสำคัญ

นอกจากนี้การที่เศรษฐกิจโลกชะลอตัว ส่งผลให้เศรษฐกิจภายในประเทศชะลอตัวตามไปด้วย ส่งผลให้การเดินทางท่องเที่ยวของคนไทยภายในประเทศชะลอลงไปด้วย แต่ทั้งนี้เป็นผลกระทบเพียงระยะสั้น (Short Term) เท่านั้น จากสถิติของกระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา ตั้งแต่ปี 2553 - 2562 จะเห็นได้ว่าจำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติเพิ่มสูงขึ้นทุกปี[3] สะท้อนให้เห็นว่าในระยะยาว (Long Term) จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติจะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ทั้งนี้เนื่องจากต่างชาติมองประเทศไทยว่าเป็นประเทศที่มีความคุ้มค่าในการท่องเที่ยว (Value for money) และทรัพยากรการท่องเที่ยวของไทยเปรียบเสมือนสินค้าชั้นดี มีคุณภาพและราคาถูก นักท่องเที่ยวจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงหลั่งไหลเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย ดังนั้นสิ่งที่ต้องคำนึงถึงมากที่สุดในอนาคตคือ การจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ และการรักษาทรัพยากรด้านการท่องเที่ยว (แหล่งท่องเที่ยว ศิลปะวัฒนธรรม และคุณภาพการบริการ) ให้มีความยั่งยืน ถ้าหากปล่อยให้นักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยว โดยไม่จำกัดจำนวนเหมือนที่ผ่านมา แน่นอนว่าผู้ประกอบการอาจจะมีผลประกอบการ

---

[1] แถลงข่าวเศรษฐกิจและการเงินเดือนสิงหาคม-ธันวาคม ปี 2562 ธนาคารแห่งประเทศไทย

[2] สถิติด้านการท่องเที่ยว ปี 2555-2563 (Tourism Statistics 2020) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

[3] สถิติด้านการท่องเที่ยว ปี 2555-2563 (Tourism Statistics 2020) กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

เป็นที่น่าพอใจ แต่จะเป็นเช่นนั้นได้ไม่นาน ดังจะเห็นได้จากพฤติกรรมการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติที่ชอบหลั่งไหลไปเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นชื่อบางแหล่งของประเทศไทย มีการเหยียบย่ำทำลายทรัพยากร (ทั้งที่ตั้งใจและไม่ตั้งใจ) จนเกิดความเสียหาย ในที่สุดความสวยงามของแหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้นก็หายไป ส่วนนักท่องเที่ยวก็หันไปท่องเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวใหม่ที่มีความสดและความเป็นธรรมชาติมากกว่า ทิ้งแหล่งท่องเที่ยวที่เคยสวยงามไว้ข้างหลัง และต้องใช้ระยะเวลาฟื้นฟูอีกยาวนานกว่าจะกลับมาสวยงามเช่นเดิม ซึ่งเป็นเหมือนกับการท่องเที่ยวของประเทศไทยในอดีตที่ผ่านมา ดังนั้นในอนาคตรัฐบาลควรวางแผนควบคุมจำนวนนักท่องเที่ยว และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะธุรกิจโรงแรม ซึ่งปัจจุบันนี้อยู่ในสภาวะ Over Supply เนื่องจากมีที่พักแรมใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมายและหลายแบบให้เลือก จนเกิดการแข่งขันด้านราคา ทำให้ผู้ประกอบการรายใหญ่บางรายสู้กับต้นทุนไม่ไหว จนต้องปิดกิจการไปในที่สุด

ปีนี้ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกกำลังได้รับผลกระทบอย่างรุนแรงจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้เศรษฐกิจของหลายประเทศเข้าสู่ภาวะถดถอย ไตรมาส 2/2563 สภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ประเมิน GDP ติดลบ 12.2 ต่อเนื่องจากไตรมาส 1/2563 ที่ GDP ติดลบ 2.0 โดยสาเหตุสำคัญมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทั้งในและต่างประเทศส่งผลกระทบต่อกิจกรรม ทั้งภาคอุตสาหกรรมและภาคบริการ รวมทั้งการท่องเที่ยวภายในประเทศด้วย ถึงแม้ทางภาครัฐจะมีแผนการกระตุ้นเศรษฐกิจออกมาหลาย ๆ โครงการ แต่พบว่าไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร เนื่องจากเครื่องยนต์ทางเศรษฐกิจทั้ง 4 ช่องทางดับเกือบสนิทด้วยพิษของโรคโควิด-19 ส่งผลต่อเม็ดเงินในมือของประชาชน ทำให้การใช้จ่ายของประชาชนภายในประเทศชะลอตัว ส่วนสถานการณ์การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติคงยังกลับมาเหมือนเช่นเดิมไม่ได้ เนื่องจากมีการปิดประเทศต้นทาง รวมทั้งประเทศปลายทางอีกด้วย

สถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์ทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวในไตรมาส 4/2563 มี 2 ปัจจัย ดังนี้

1.1 ปัจจัยภายนอกประเทศ

ปัจจัยลบ

สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด-19

ณ วันที่ 7 กันยายน 2563 ทั่วโลกมีผู้ติดเชื้อโควิด-19 สะสม 27,289,725 ราย โดยประเทศสหรัฐอเมริกามีผู้ติดเชื้อโควิด-19 มากที่สุดรวม 6,460,250 ราย[4] อันดับ 2 อินเดีย 4,202,502 ราย อันดับ 3 บราซิล 4,137,606 ราย อันดับ 4 รัสเซีย 1,025,505 ราย อินเดียมีผู้ติดเชื้อในวันเดียวสูงถึง 91,723 คน และประเทศใกล้เคียงอย่างพม่ามีผู้ติดเชื้อโควิด-19 มากกว่า 1,000 ราย เพิ่มขึ้น 2 เท่าในเวลาไม่ถึง 10 วัน อัตราการเพิ่มขึ้นของผู้ป่วยในพม่าเพิ่มขึ้นก้าวกระโดด เป็นผลมาจากการระบาดอย่างหนักในประเทศอินเดียที่ไม่สามารถควบคุมได้ มีการแพร่กระจายเข้าสู่บังกลาเทศเข้ามาสู่ประเทศพม่าที่เมืองยะไข่อันมีอาณาเขตติดต่อกับประเทศบังคลาเทศ และขณะนี้กำลังระบาดไปทั่วประเทศพม่าในที่สุด ประเทศไทยเป็นประเทศเพื่อนบ้านที่ไม่ควรนิ่งนอนใจในเรื่องนี้ สิ่งที่ต้องระวังมากที่สุดขณะนี้คือการข้ามแดนของประชาชนชาวพม่าตามแนวตะเข็บชายแดน และประเทศเพื่อนบ้านอื่นที่อยู่รอบ ๆ ประเทศไทย ในขณะที่ประเทศมาเลเซียประกาศรายชื่อ 12 ประเทศที่ห้ามพลเมืองเดินทางเข้ามาเลเซีย เนื่องจากมีความเสี่ยงสูงในการเป็นพาหะแพร่เชื้อไวรัสโควิด-19 ได้แก่ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส สเปน อิตาลี รัสเซีย บราซิล ซาอุดีอาระเบีย บังกลาเทศ อินเดีย ฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย โดยมีผลบังคับใช้ในวันที่ 7 กันยายน 2563 ดังนั้น ตราบใดที่ยังไม่มีวัคซีนหรือยารักษาโรคโควิด-19 ที่ดี เราคงต้องประคับประคองไม่ให้เกิดการระบาดภายในประเทศ หรือถ้าเกิดมีการระบาดก็ให้ช้าที่สุดและให้น้อยที่สุด อยู่ในระดับที่ระบบสาธารณสุขของประเทศรองรับได้ เพื่อให้การใช้ชีวิตประจำวันของประชาชนใกล้เคียงภาวะปกติ มีการเดินทางเคลื่อนที่ของประชาชนระหว่างจังหวัดและภูมิภาค ทำให้มีการหมุนเวียนเม็ดเงินในระบบเศรษฐกิจของประเทศ ดังนั้นในปีนี้จึงต้องให้ความสำคัญกับ **"ไทยเที่ยวไทย"** มากที่สุด หากเกิดการระบาดรอบ 2 จนถึงขั้นล็อคดาวน์เหมือนที่ผ่านมา ผู้ประกอบการและประชาชนคงมีความลำบากมากกว่าเดิม เนื่องจากรัฐบาลคงมีเงินไม่พอสำหรับการเยียวยาเหมือนกับไตรมาส 2 ที่ผ่านมา

[4] ข้อมูลจากศูนย์ Center for Systems Science and Engineering (CSSE) ณ วันที่ 7 กันยายน 63

ปัจจัยบวก

ความคืบหน้าของการผลิตวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 การผลิตวัคซีน มี 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 ทดสอบในมนุษย์ เพื่อหาปริมาณวัคซีนที่เหมาะสมที่ใช้ฉีดให้แก่มนุษย์ ตลอดจนยืนยันประสิทธิภาพของวัคซีนว่า สามารถกระตุ้นระบ ภูมิคุ้มกันในมนุษย์ได้หรือไม่ ใช้ระยะเวลา 2-3 เดือน กับอาสาสมัคร 15-50 คน ระยะที่ 2 ขยายผลการทดสอบในมนุษย์ เพื่อดูว่าวัคซีนให้ผลแตกต่างกันอย่างไรในแต่ละกลุ่มตัวอย่าง เด็ก ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ ใช้ระยะเวลา 4-5 เดือน ในอาสาสมัคร 500-1,000 คน และระยะที่ 3 ทดสอบในประเทศที่มีการระบาดของโรคสูง เพื่อดูว่ามีกี่คนที่ได้รับวัคซีนแล้วแต่ยังติดเชื้อโดยทดสอบในอาสาสมัคร 5,000-20,000 คน ใช้ระยะเวลาอย่างน้อย 6 เดือน จากข้อมูล ณ วันที่ 15 สิงหาคม 2563 มีวัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 ที่อยู่ระหว่างการทดสอบระยะที่ 3 แล้วถึง 5 รายการ เป็นของจีน 3 รายการคือ ของบริษัทซิโนแวค 2 รายการ และอู่ฮั่น อินสติติ้วออฟไบโอโลจิคัล 1 รายการ ของมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ดร่วมกับบริษัทเอสทราเซเนก้า 1 รายการ และของอเมริกา 2 รายการ คือ โมเดอร์นา 1 รายการ และของสถาบันไบโอเอนเทคร่วมกับบริษัทไฟเซอร์ 1 รายการ คาดว่ากลางปี 2564 คงมีข่าวดีได้ใช้วัคซีนป้องกันโรคโควิด-19 แต่สิ่งที่ต้องรอคอยกันต่อไปคือ จะต้องใช้เวลาอีกกี่เดือนจึงจะสามารถฉีดวัคซีนให้กับทุกประเทศทั่วโลกได้หมด ดังนั้น คาดว่ากว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวต่างประเทศจะกลับเข้าสู่ภาวะปกติ คงต้องใช้เวลาอย่างน้อย 2- 3 ปี ต่อจากนี้ ไป (2565-2566)

1.2 ปัจจัยภายในประเทศ

ปัจจัยลบ

ปี 2563 รัฐบาลเก็บภาษีไม่ได้ตามเป้า[5] คาดว่าต่ำกว่าเป้าหมายไม่น้อยกว่า 4 แสนล้านบาท โดยเป็นผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ทำให้การส่งออกหดตัว และความจำเป็นของรัฐบาลในการดำเนินนโยบายการคลังผ่านมาตรการทางภาษีเพื่อลดภาระให้แก่ประชาชน ซึ่งจะส่งผลต่อการใช้เงินของรัฐบาลตามโครงการต่าง ๆ ของปี 2564 ที่อาจจะมีเงินไม่เพียงพอในการบริหารประเทศ ส่งผลต่อการลงทุนของรัฐบาล ซึ่งกระทบต่อการจ้างงานของภาคประชาชนได้

การส่งออกในไตรมาส 3 มีแนวโน้มที่จะติดลบหนัก[6] เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ที่ยังมีความรุนแรง โดยเฉพาะประเทศที่เป็นคู่ค้าสำคัญของไทย เช่น สหรัฐอเมริกา ยุโรป อินเดีย เอเชียใต้ แอฟริกา ยังมีการบังคับใช้มาตรการปิดเมืองในหลายระดับ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของโรคโควิด-19 ส่งผลให้อุปสงค์โลกอ่อนกำลังลง และสายโซ่อุปทานบางส่วนในต่างประเทศชะงัก รวมถึงการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศใช้ระยะเวลายาวนานมากขึ้น ส่วนประเทศที่เริ่มฟื้นตัวจากโรคโควิด-19 ที่อยู่ในฝั่งเอเชีย เช่น จีน ไต้หวัน การเดินทางเพื่อติดต่อธุรกิจและการท่องเที่ยวระหว่างประเทศยังไม่สามารถทำได้ตามปกติ ซึ่งจะส่งผลต่อเศรษฐกิจภายในประเทศในปีหน้า และส่งผลให้การท่องเที่ยวภายในประเทศชะลอตัวลงไปได้อีก

มาตรการพักหนี้กำลังจะสิ้นสุด วันที่ 22 ตุลาคมนี้ ซึ่งยังไม่มีใครรู้ว่าลูกหนี้ที่เข้าโครงการพักหนี้ 12.82 ล้านบัญชี มูลค่าหนี้รวม 6.88 ล้านล้านบาท ซึ่งคิดเป็น 1 ใน 3 ของสินเชื่อทั้งระบบจะมีความสามารถกลับมาชำระหนี้ได้ตามปกติจำนวนเท่าไหร่ ซึ่งจะส่งผลต่อการใช้จ่ายของประชาชนอย่างแน่นอน

ปัจจัยบวก

การเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวพำนักระยะยาว (long stay) วันที่ 15 กันยายน 2563 คณะรัฐมนตรี (ครม.) อนุมัติหลักการ และแนวทางการเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติประเภทพิเศษ หรือ Special Tourist Visa (STV) โดยนักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ต้องพำนักระยะยาว (long stay) ยอมปฏิบัติตามมาตรการของศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.) และมีการกักตัว 14 วัน โดยวีซ่าดังกล่าวอนุญาตให้นักท่องเที่ยวต่างชาติอยู่ในประเทศไทยได้ 90 วัน และต่อได้อีก 2 ครั้ง ครั้งละ 90 วัน รวมเป็น 270 วัน โดยเปิดรับกลุ่มแรกเข้าประเทศไทย วันที่ 1 ตุลาคมนี้เป็นต้นไป นับเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีของการเปิดรับนักท่องเที่ยวเพิ่มเติมในเดือนต่อ ๆ ไป

[5] โพสต์ทูเดย์ วันที่ 23 สิงหาคม 2563

[6] ผู้จัดการ วันอาทิตย์ ที่ 13 กันยายน 2563

2. ผลการสำรวจความเชื่อมั่นของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย[7]

2.1 ดัชนีความเชื่อมั่นไตรมาส 3/2563

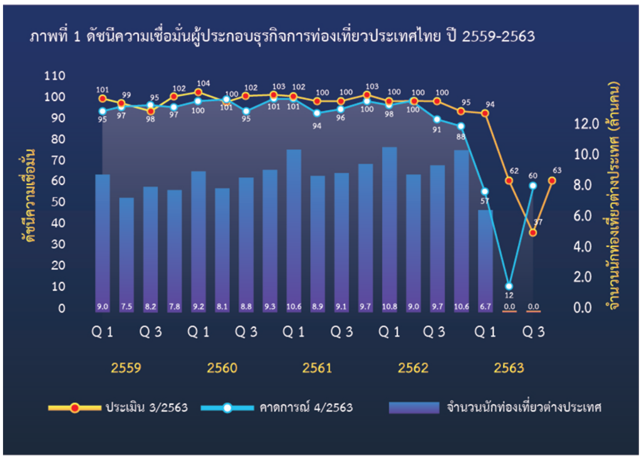

ภาพที่ 1 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวประเทศไทย ปี 2559-2563

ในไตรมาสที่ 2/2563 วันที่ 25 มีนาคม 2563 พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ออกแถลงการณ์ผ่านโทรทัศน์รวมการเฉพาะกิจแห่งประเทศไทย (ทรท.) ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินทั่วราชอาณาจักร ตามพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน มีผลบังคับใช้ในวันที่ 26 มีนาคม 2563 เป็นต้นไป เพื่อควบคุมการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนาหรือโควิด-19 ส่งผลให้มีการปิดสถานที่เสี่ยงต่อการติดต่อโรค เช่น โรงเรียน ตลาด ห้างสรรพสินค้า สนามกีฬา สนามแข่งขันต่าง ๆ สนามเด็กเล่น สถานบริการ สถานบันเทิง ที่แสดงมหรสพ นวดแผนโบราณ สปา สถานที่ออกกำลังกาย (ฟิตเนส) แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ พิพิธภัณฑ์ ห้องสมุด ศาสนสถาน สถานีขนส่ง และสำหรับประชาชนทั่วไป ห้ามมีการชุมนุมหรือทำกิจกรรมรวมกลุ่ม งดหรือชะลอการเดินทางข้ามเขตพื้นที่จังหวัดโดยไม่จำเป็น และควรพักหรือทำงานอยู่ที่บ้าน นอกจากนี้มีการปิดช่องทางเข้ามาในราชอาณาจักร ส่งผลให้ในเดือนเมษายนจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติหดตัวร้อยละ 100 และกิจกรรมทางธุรกิจด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ เกิดการหยุดชะงัก ธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยวมีการปิดกิจการชั่วคราวเกือบทั่วประเทศ ส่งผลให้ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการท่องเที่ยวในไตรมาส 2/2563 ตกลงมาอยู่ที่ 12 สะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยวที่ต่ำที่สุดเท่าที่เคยมีมา

จากการสำรวจความคิดเห็นของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในไตรมาส 3/2563 จำนวน 700 ราย ระหว่างวันที่ 15-30 สิงหาคม 2563 พบว่า **ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 3/2563 อยู่ที่ 60[7] ซึ่งสูงกว่าที่ผู้ประกอบการได้คาดการณ์ไว้เมื่อไตรมาสที่ 2/2563 ซึ่งได้คาดการณ์ไว้ที่ 37 สะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยวที่ดีขึ้นกว่าไตรมาสที่ผ่านมาและดีกว่าที่คาดไว้มาก แต่ยังถือว่าต่ำกว่าช่วงระยะเวลาเดียวกันของปี 2562 ในระดับมาก (ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 3/2562 อยู่ที่ 91)** ทั้งนี้มีผลมาจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ที่มีการแพร่กระจายไปทั่วโลกอย่างต่อเนื่องและยังไม่รู้ว่าจะจบสิ้นเมื่อไร และมาตรการจำกัดการเดินทางระหว่างประเทศทั้งของประเทศไทยและประเทศต่าง ๆ ยังคงมีอยู่ ส่งผลให้ไม่มีนักท่องเที่ยวต่างประเทศเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 5[8] ทำให้ผลประกอบการของธุรกิจท่องเที่ยวยังคงหดตัวสูงเมื่อเทียบกับระยะเดียวกันของปีก่อน อย่างไรก็ตามผู้ประกอบการส่วนใหญ่ประเมินว่าในไตรมาสที่ 3/2563 สถานการณ์การท่องเที่ยวภายในประเทศมีทิศทางปรับตัวดีขึ้น เมื่อเทียบกับไตรมาสที่ 2/2563 หลังจาก ศบค. รายงานว่าไม่พบผู้ติดเชื้อไวรัสโควิด-19 ในประเทศไทย เมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2563 พบเพียงผู้ป่วยรายใหม่ในสถานกักกันที่รัฐจัดให้ หลังจากนั้นรัฐบาลได้ทยอยผ่อนปรนมาตรการต่าง ๆ เพื่อควบคุมการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา ในวันที่ 17 พฤษภาคม 2563 ได้มีการประกาศปลดล็อคดาวน์เฟส 2 โดยให้เริ่มเปิดห้างและลดเวลาเคอร์ฟิว วันที่ 1 มิถุนายน 2563 มีการประกาศปลดล็อคดาวน์เฟส 3 มีการผ่อนคลายให้ดำเนิน "กิจการและกิจกรรม" บางอย่างที่มีความเสี่ยงต่ำได้ ได้แก่ ตลาดสด ถนนคนเดิน ร้านจำหน่ายอาหาร กิจการค้าปลีก ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านสะดวกซื้อ กีฬาสันทนาการ ร้านตัดผมเสริมสวย ให้เริ่มดำเนินกิจกรรมได้ภายใต้เงื่อนไขว่าผู้ประกอบการจะต้องปฏิบัติตามมาตรการควบคุมโรคอย่างเคร่งครัด วันที่ 15 มิถุนายน 2563 ได้มีการประกาศปลดล็อคดาวน์เฟส 4 อนุญาตให้เดินทางข้ามจังหวัดได้ง่ายมากขึ้น วันที่ 1 กรกฎาคม 2563 ประกาศปลดล็อคดาวน์เฟส 5 อนุญาตให้เปิดโรงเรียนทั้งหมด แต่ยังคงให้นั่งเรียนโดยเว้นระยะห่างเพื่อป้องกันการติดเชื้อไวรัสโควิด-19 มีการผ่อนคลายมาตรการควบคุมกิจการและกิจกรรมอื่น ๆ เช่น โรงภาพยนตร์ สวนน้ำ/สวนสนุก สถานบันเทิง สถาน

---

7 ที่มา : ข้อมูลการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจำนวน 700 ราย ระหว่างวันที่ 15 - 30 สิงหาคม 2563 ผ่านช่องทางโทรศัพท์ รวมถึงการลงพื้นที่สัมภาษณ์

8 ข้อมูลเมื่อวันที่ 5 กันยายน 2563 (เมษายน-สิงหาคม 2563) กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา

อาบอบนวด แต่ยังมีการจำกัดเวลา วันที่ 13 สิงหาคม 2563 ที่ประชุม ศบค.ชุดเล็ก ได้เห็นชอบคลายล็อคดาวน์เฟส 6 อนุญาตปลดล็อคเพิ่มใน 5 กิจกรรม ประกอบด้วย การเปิดให้กลับไปเรียนที่โรงเรียนแบบเต็ม 100% การเปิดให้บริการรถโดยสารสาธารณะแบบเต็มทุกที่นั่ง การให้แข่งกีฬาแบบมีผู้ชมได้ การให้ขายอาหารบนเครื่องบินได้ และการขยายเวลาเปิดสถานบริการถึงตีสอง

จะเห็นได้ว่าประชาชนเพิ่งจะสามารถดำเนินวิถีชีวิตได้ตามปกติในกลางเดือนสิงหาคม หรือกลางไตรมาส 3 นั่นเอง อย่างไรก็ตามในไตรมาส 3/2563 การฟื้นตัวของธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวยังฟื้นตัวได้ไม่มากนัก เนื่องจากธุรกิจต่าง ๆ เพิ่งเริ่มทยอยกลับมาเปิดบริการตามปกติหลังจากมีการปิดชั่วคราวไปในไตรมาส 2

ธุรกิจโรงแรม/ที่พัก ยังมีผู้ประกอบการบางส่วนที่ยังคงปิดกิจการชั่วคราว เนื่องจากประเมินแล้วว่าอัตราการเข้าพัก (Occupancy Rate) ยังต่ำกว่าร้อยละ 40 และไม่คุ้มทุน โดยเฉพาะกลุ่มโรงแรมที่มีลูกค้าหลักเป็นนักท่องเที่ยวต่างชาติ ถึงแม้ภาครัฐจะส่งเสริมให้มีการท่องเที่ยวภายในประเทศผ่าน **“โครงการเราเที่ยวด้วยกัน”** เพื่อกระตุ้นการใช้จ่ายภาคประชาชนผ่านการท่องเที่ยวภายในประเทศ ช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้ผู้ประกอบการธุรกิจโรงแรมและธุรกิจที่เกี่ยวเนื่อง ซึ่งมีระยะเวลา 4 เดือน ระหว่างวันที่ 1 กรกฎาคม-31 ตุลาคม พ.ศ.2563 แต่ธุรกิจที่พึ่งพานักท่องเที่ยวต่างชาติสูง เช่น โรงแรมในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต กระบี่ เกาะสมุย เชียงใหม่ หัวหิน ชลบุรี ได้รับอานิสงส์จากโครงการนี้ไม่มากนัก เนื่องจากรายได้หลักมาจากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ในไตรมาสนี้ผู้ประกอบการโรงแรมบางส่วนเริ่มหันมาทำตลาดลูกค้าชาวไทยและกลุ่มประชุมสัมมนาแทนตลาดต่างประเทศที่คาดว่าต้องใช้เวลาฟื้นตัว 2-3 ปี ส่วนโรงแรมที่เน้นกลุ่มลูกค้าชาวไทย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโรงแรมขนาดกลางและขนาดเล็กได้รับอานิสงส์จากโครงการนี้มากกว่า นอกจากนี้ ธุรกิจในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวทุกประเภทมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นจากการเพิ่มมาตรการด้านสาธารณสุขเพื่อปฏิบัติตามข้อกำหนดของภาครัฐ ธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องจากการท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่สามารถปรับขึ้นราคาสินค้าและบริการได้ เนื่องจากกำลังซื้อภายในประเทศลดลงจากภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศที่ถดถอยและภาวะการแข่งขันที่สูงขึ้น โดยเฉพาะธุรกิจโรงแรมที่กลับมาเปิดให้บริการอีกครั้งหลังจากปิดกิจการชั่วคราวต้องใช้กลยุทธ์แข่งขันด้านราคา (Price war) เพื่อดึงดูดลูกค้าให้มาใช้บริการ

เช่นเดียวกับร้านธุรกิจร้านอาหารที่รายได้ลดลงมากในช่วงที่ต้องปิดกิจการชั่วคราวในไตรมาส 2/2563 แม้บางส่วนปรับตัวไปขาย Delivery แต่ไม่สามารถชดเชยรายได้เดิมได้มากนัก การกลับมาเปิดกิจการในช่วงแรกของไตรมาส 3/2563 พบว่าลูกค้ายังกลับมาใช้บริการไม่มากนัก เนื่องจากยังมีความเปราะบางจากภาวะเศรษฐกิจที่หดตัว หนี้ครัวเรือนเพิ่มสูงขึ้น รายได้ครัวเรือนมีความไม่แน่นอนสูง การจ้างงานลดลงมาก ส่วนคนที่มีงานทำก็มีรายได้ลดลง เนื่องจากมีการลดจำนวนชั่วโมงการทำงาน ธุรกิจร้านอาหารหลายแห่งไม่ลดพนักงานแต่ให้พนักงานสลับกันมาทำงาน รวมถึงจ้างงานรายวันแทนการจ้างแบบรายเดือน ดังนั้นในไตรมาสนี้ธุรกิจต่าง ๆ ในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวรายได้ยังกลับมาไม่มากนัก ด้วยกำลังซื้อของผู้บริโภคภายในประเทศที่ลดลงและพฤติกรรมของผู้บริโภคที่ระมัดระวังการใช้จ่ายมากขึ้น

ด้านธุรกิจขนส่งนักท่องเที่ยว หลังจากที่ได้หยุดให้บริการอย่างเต็มรูปแบบในไตรมาส 2/2563 การกลับมาเปิดให้บริการอีกครั้งในไตรมาส 3/2563 หลังจากผ่อนคลายมาตรการล็อคดาวน์แล้วพบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยยังกลับมาเดินทางไม่มากนัก และยังไม่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาในประเทศไทย ทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยจำนวนหนึ่งที่รับภาระค่าผ่อนส่งรถไม่ไหว ต้องปิดกิจการอย่างถาวรนอกจากนี้ข้อจำกัดด้านสาธารณสุข ทำให้ธุรกิจขนส่งนักท่องเที่ยวโดยเฉพาะธุรกิจให้เช่ารถทัวร์และธุรกิจสายการบินรับผู้โดยสารได้ไม่เต็มที่ส่งผลให้รายได้หดตัวอย่างต่อเนื่อง อย่างไรก็ดีผู้ประกอบธุรกิจรถเช่าขนาดเล็กบางส่วนสามารถผันไปทำธุรกิจขนส่งสินค้าแทนได้ เนื่องจากความต้องการใช้คลังสินค้าที่เพิ่มขึ้นตามการเติบโตของธุรกิจ E-commerce

ทั้งนี้ในไตรมาส 4/2563 ผู้ประกอบการในทุกภาคธุรกิจมีปัจจัยเสี่ยงจากมาตรการเงินเยียวยาของภาครัฐที่สิ้นสุดลง และสภาพคล่องด้านการเงินที่เริ่มตึงตัว

การคาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยว ไตรมาส 4/2563 พบว่าดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์ อยู่ที่ 63 แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการมีความคาดหวังว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวในไตรมาสหน้าจะดีขึ้นกว่าไตรมาสนี้เล็กน้อย และยังคงคาดว่าผลประกอบการอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าปกติมาก

2.2 ดัชนีความเชื่อมั่นจำแนกตามภูมิภาค

ภาพที่ 2 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย ไตรมาสที่ 3/2563 และคาดการณ์ไตรมาส 4/2563 จำแนกตามภูมิภาค

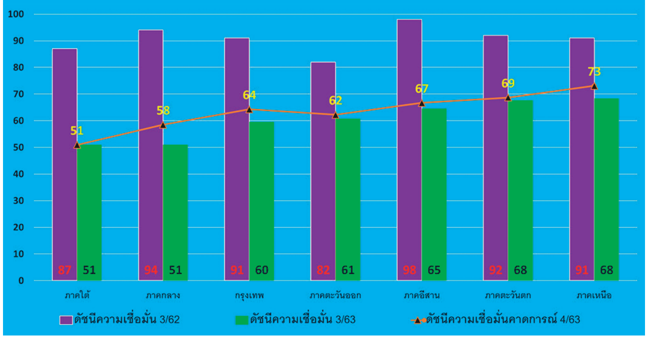

ในภาพรวมผู้ประกอบการประเมินสถานการณ์การท่องเที่ยวในไตรมาสนี้อยู่ที่ 60[9]ลดลงมาจากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมามาก (ดัชนีความเชื่อมั่น ไตรมาส 3/2562 ในภาพรวมอยู่ที่ระดับปกติ (91) เมื่อแยกพิจารณาสถานการณ์การท่องเที่ยวในแต่ละภูมิภาค พบว่าผู้ประกอบการในภาคใต้และภาคกลาง (51) ประเมินสถานการณ์การท่องเที่ยว (ผ่านผลประกอบการ) ในไตรมาสนี้ลดลงจากปีที่ผ่านมามากกว่าภูมิภาคอื่น รองลงมา ได้แก่ กรุงเทพมหานคร (60) ภาคตะวันออก (61) ส่วนผู้ประกอบการในภาคเหนือและภาคตะวันตก (68) ประเมินสถานการณ์ดีกว่าทุกภูมิภาค แต่ก็ยังถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาในระดับมาก

การคาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยว ไตรมาส 4/2563 ในภาพรวมพบว่าดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์อยู่ที่ 63 แสดงให้เห็นว่าผู้ประกอบการคาดว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวในไตรมาสหน้าจะดีขึ้นกว่าไตรมาสนี้เล็กน้อย และคาดว่าผลประกอบการยังอยู่ในระดับที่ต่ำกว่าช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมาในระดับมาก โดยผู้ประกอบการในภาคเหนือ (73) คาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวไตรมาสหน้าจะใกล้เคียงกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมามากที่สุด เนื่องจากไตรมาสหน้าเป็นฤดูกาลท่องเที่ยวของภาคเหนือซึ่งเข้าสู่ฤดูหนาว และเป็นช่วงเทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ เป็นช่วงที่นักท่องเที่ยวชาวไทยนิยมท่องเที่ยวมากที่สุด แต่อย่างไรก็ตามตัวเลขดัชนีคาดการณ์จากผู้ประกอบการยังคงสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยวของภาคเหนือที่ต่ำกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาในระดับมาก รองลงมา ได้แก่ ภาคตะวันตก (69) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (67) ส่วนผู้ประกอบการในภาคใต้ (51) ประเมินสถานการณ์การท่องเที่ยวต่ำกว่าทุกภูมิภาคต่อเนื่องกันเป็นไตรมาสที่ 2 เนื่องจากสถานประกอบการในพื้นที่ภาคใต้ ส่วนใหญ่มีลูกค้าหลักเป็นนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ ดังนั้น ผู้ประกอบการคาดว่า นักท่องเที่ยวต่างชาติคงไม่สามารถกลับมาท่องเที่ยวได้ปกติภายในปีนี้ จึงสะท้อนผ่านตัวเลขค่าดัชนีคา การณ์ที่ต่ำกว่าทุกภูมิภาค 2 ไตรมาสติดต่อกัน

2.3 ดัชนีความเชื่อมั่นจำแนกตามประเภทธุรกิจ

ภาพที่ 3 ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย ไตรมาสที่ 3/2563 และคาดการณ์ไตรมาส 4/2563 จำแนกตามประเภทธุรกิจ

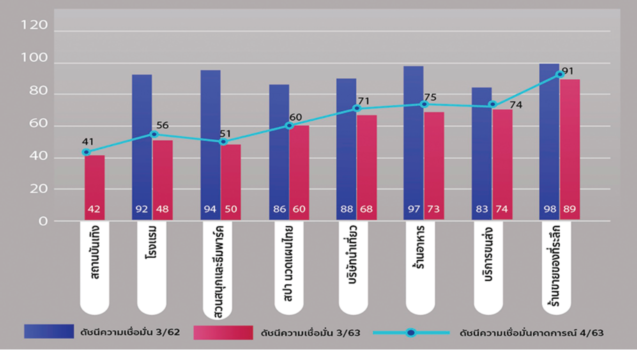

เมื่อพิจารณาดัชนีความเชื่อมั่นไตรมาส 3/2563 จำแนกตามประเภทของสถานประกอบการ พบว่าผู้ประกอบการสถานบันเทิงประเมินสถานการณ์การท่องเที่ยวในไตรมาสนี้ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมามากกว่าธุรกิจประเภทอื่น (42) แต่ดีขึ้นกว่าไตรมาสที่ผ่านมา (ประเมินไว้ 0) รองลงมาคือ ธุรกิจที่พักแรม (48) และสวนสนุก/ธีมพาร์ค (50) ซึ่งตัวเลขชี้ให้เห็นว่าผลประกอบการยังอยู่ในระดับลดลงกว่าระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาในระดับมากที่สุด (ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 0-50 ถือว่าผลประกอบการลดลงจากช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมามากที่สุด ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยวในระดับต่ำกว่าปกติมากที่สุด) ส่วนธุรกิจ นวด/สปา (60) ธุรกิจนำเที่ยว (68) ร้านอาหาร (73) ธุรกิจขนส่ง (74) ประเมินสถานการณ์การท่องเที่ยวในไตรมาสนี้ อยู่ในระดับต่ำกว่าปกติมาก (ค่าดัชนี 51-80 ถือว่าผลประกอบการลดลงจากช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมามาก ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยวในระดับต่ำกว่าปกติมาก) ส่วนธุรกิจสินค้าที่ระลึก (89) ประเมินสถานการณ์การท่อง เที่ยวในไตรมาสนี้อยู่ในระดับต่ำกว่าปกติ (ค่าดัชนี 80-99 ถือว่าผลประกอบการลดลงลดลงจากช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยวในระดับต่ำกว่าปกติ)

[9] ที่มา : ข้อมูลการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจำนวน 700 ราย ระหว่างวันที่ 15 - 30 สิงหาคม 2563

สำหรับการคาดการณ์ในไตรมาส 4/2563 ผู้ประกอบการสินค้าที่ระลึก (คาดการณ์ 91) คาดว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวในไตรมาสหน้าใกล้เคียงกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมามากกว่าธุรกิจประเภทอื่น แต่คาดว่าผลประกอบการยังคงต่ำกว่าปีที่ผ่านมา ไตรมาสหน้าเป็นฤดูกาลท่องเที่ยวและมีเทศกาลส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ผู้ประกอบการสินค้าที่ระลึก จึงคาดว่าน่าจะมีนักท่องเที่ยวจับจ่ายซื้อของฝากของที่ระลึกมากกว่าในไตรมาสนี้ ส่วนธุรกิจสถานบันเทิง (คาดการณ์ 41 ประเมิน 42) ธุรกิจสวนสนุก/ธีมพาร์ค (คาดการณ์ 51 ประเมิน 50) ธุรกิจนวด/สปา (คาดการณ์ 60 ประเมิน 60) ธุรกิจขนส่ง (คาดการณ์ 74 ประเมิน 74) คาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวในไตรมาสหน้าไม่แตกต่างจากไตรมาสนี้ และคาดว่าผลประกอบการอยู่ในระดับต่ำกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาในระดับมาก ส่วนธุรกิจโรงแรม (คาดการณ์ 56 ประเมิน 48) คาดว่าสถานการณ์การท่องเที่ยวในไตรมาสหน้าจะดีขึ้นกว่าไตรมาสนี้ แต่ก็ยังถือว่าผลประกอบการอยู่ในระดับต่ำกว่าช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมาในระดับมาก

3. การประเมินผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ในไตรมาส 3/2563

3.1 สถานภาพการประกอบกิจการของสถานประกอบการในไตรมาส 3/2563

ภาพที่ 4 สถานภาพการประกอบกิจการในไตรมาส 3/2563

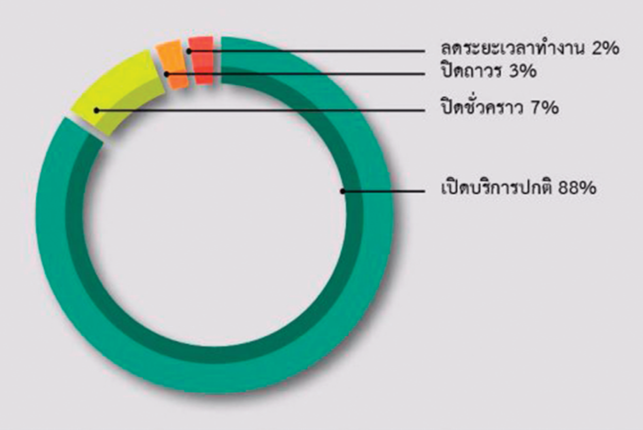

จากการสำรวจสรุปได้ว่า ในไตรมาสนี้ธุรกิจในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่อยู่ในสภาวะเปิดบริการปกติร้อยละ 88 ปิดกิจการชั่วคราวประมาณร้อยละ 7 และปิดกิจการถาวรประมาณร้อยละ 3 ลดขนาดธุรกิจให้เล็กลง หรือลดระยะเวลาเปิดบริการประมาณร้อยละ 2 ของธุรกิจท่องเที่ยวทั้งหมด[10] จึงกล่าวได้ว่าในไตรมาสนี้แรงงานในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวอยู่ในสภาวะตกงานประมาณร้อยละ 9 (ปิดถาวรร้อยละ 3 + ปิดชั่วคราว ร้อยละ 7) เมื่อวิเคราะห์จากตัวเลขการจ้างงานในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวประมาณ 4 ล้านคน คาดว่าในไตรมาสนี้จะมีแรงงานในภาคท่องเที่ยวที่อยู่ในสภาวะตกงานประมาณ 400,000 คน (0.10 x 4 ล้านคน)

3.2 ภาวะการจ้างงานของสถานประกอบการในไตรมาส 3/2563

ภาพที่ 5 ภาวะการจ้างงานของสถานประกอบการในไตรมาส 3/2563

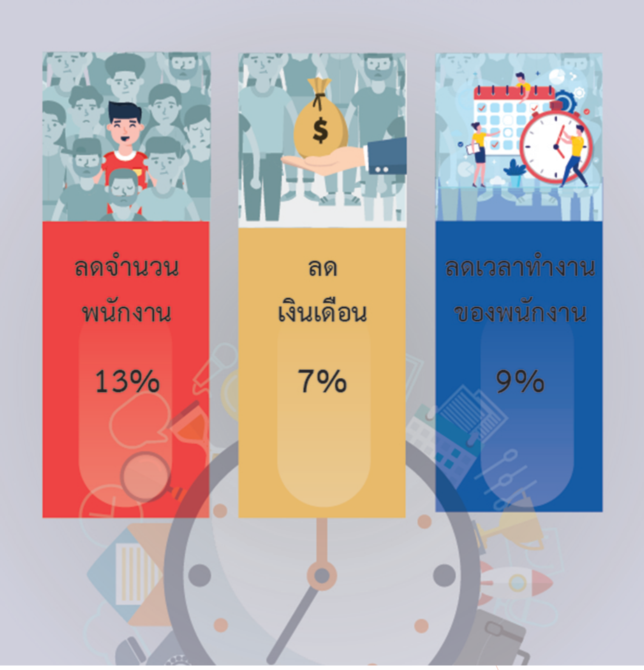

จากการสำรวจในไตรมาสนี้พบว่า สถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ทำการเปิดบริการปกติ (ร้อยละ 88 ของธุรกิจท่องเที่ยวทั้งหมด มีแรงงานประมาณ 3.52 ล้านคน) ร้อยละ 13 ของสถานประกอบการทั้งหมดมีการลดจำนวนพนักงาน ร้อยละ 7 มีการลดเงินเดือนพนักงาน และร้อยละ 9 ลดเวลาทำงานของพนักงาน

โดยธุรกิจธุรกิจนำเที่ยวและธุรกิจนวด/สปา เป็นธุรกิจที่แรงงานได้รับผลกระทบหนักมากที่สุด เนื่องจากเป็นแรงงานที่ไม่มีเงินเดือนประจำ ได้รับค่าจ้างเป็นรายชั่วโมงหรือรายวัน เมื่อไม่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติเข้ามาแรงงานกลุ่มนี้ จึงไม่มีงานและไม่มีรายได้เข้ามาเลย ส่วนธุรกิจที่มีการจ้างงานรายเดือน และมีการลดจำนวนพนักงานมากที่สุด

[10] ที่มา : ข้อมูลการสำรวจผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวจำนวน 700 ราย ระหว่างวันที่ 15 - 30 สิงหาคม 2563

คือธุรกิจสวนสนุก/ธีมพาร์ค รองลงมา คือ ธุรกิจสถานบันเทิง และธุรกิจโรงแรม/ที่พัก ตามลำดับ นอกจากนี้พบว่าในภาพรวม ผู้ประกอบการมีการลดจำนวนพนักงาน ประมาณร้อยละ 30 ของจำนวนพนักงานทั้งหมดที่มีอยู่เดิม ดังนั้นจึงประมาณได้ว่าในไตรมาสนี้มีแรงงานที่ถูกให้ออกจากงานจากสถานประกอบการที่ดำเนินกิจการตามปกติอีกประมาณ 137,280 คน (0.13 x 0.30 x 3.52 ล้านคน) ดังนั้นคาดว่าในไตรมาสนี้มีแรงงานในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวที่ตกงานเนื่องจากสถานประกอบการยังปิดกิจการ และถูกให้ออกจากงาน ทั้งที่สถานประกอบการเปิดดำเนินกิจการตามปกติรวมทั้งสิ้นประมาณ 537,280 คน (400,000 คน + 137,280 คน) นอกจากนี้ พบว่าแรงงานที่ยังมีงานทำแต่มีรายได้ลดลงเนื่องจากถูกลดเงินเดือน (ร้อยละ 7) และถูกลดเวลาทำงาน (ร้อยละ 9) นั่นหมายถึงมีแรงงานในภาคการท่องเที่ยวที่มีรายได้ลดลงประมาณ 563,200 คน (0.16 x 3.52 ล้านคน)

ภาพที่ 6 การเป็นสมาชิกของกองทุนประกันสังคมของแรงงานในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

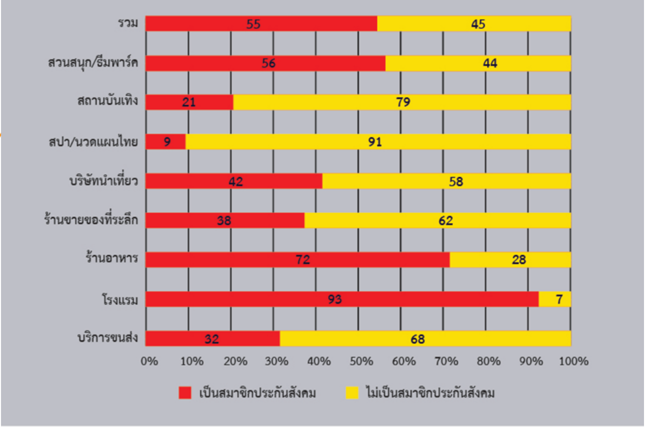

ภาพที่ 7 การได้รับเงินชดเชยจากกองทุนประกันสังคมของแรงงานในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว

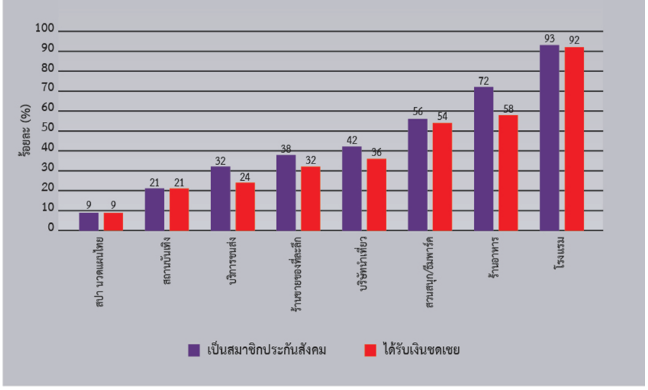

จากการสำรวจ พบว่า ในภาพรวมแรงงานในภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเป็นสมาชิกของกองทุนประกันสังคมประมาณร้อยละ 55 โดยธุรกิจที่พักแรมเป็นสมาชิกของกองทุนประกันสังคมมากที่สุด (ร้อยละ 93) รองลงมาคือธุรกิจร้านอาหาร (ร้อยละ 72) และธุรกิจสนุก/ธีมพาร์ค (ร้อยละ 56) ตามลำดับ ส่วนธุรกิจนวด/สปา เป็นสมาชิกของกองทุนประกันสังคมน้อยที่สุด (ร้อยละ 9)

จากการสำรวจพบว่า ธุรกิจนวด/สปาและธุรกิจ สถานบันเทิงได้รับเงินชดเชยจากกองทุนประกันสังคมทั้งหมด ส่วนธุรกิจที่พักแรม ธุรกิจร้านอาหาร ธุรกิจสนุก/ธีมพาร์ค ธุรกิจนำเที่ยว ธุรกิจขนส่ง ธุรกิจสินค้าที่ระลึก มีแรงงานบางส่วนที่ยังไม่ได้รับเงินชดเชยจากกองทุนประกันสังคม

3.3 ความกังวลของผู้ประกอบการในไตรมาส 3/2563

ภาพที่ 8 ความกังวลของผู้ประกอบการในไตรมาส 3/2563

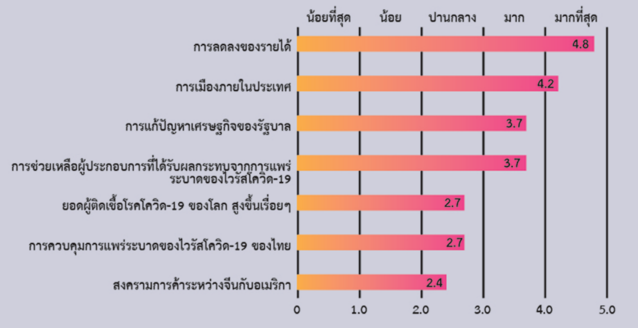

จากการสำรวจระดับความกังวลของผู้ประกอบการ พบว่า ผู้ประกอบการมีความกังวลเกี่ยวกับการลดลงของรายได้มากที่สุด (4.8 จากคะแนนเต็ม 5) รองลงมา คือ ด้านการเมืองภายในประเทศ (4.2) ซึ่งเป็นความกังวลในระดับมากที่สุด ส่วนด้านการแก้ปัญหาเศรษฐกิจของรัฐบาล (3.7) และการช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 (3.7) ผู้ประกอบการมีความกังวลในระดับมาก

จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ตั้งแต่เดือนมีนาคมเป็นต้นมา แน่นอนว่าการลดลงของรายได้เป็นสิ่งที่ผู้ประกอบการมีความกังวลมากที่สุด นอกจากนี้ในไตรมาส

นี้ ประเด็นที่ผู้ประกอบการมีความกังวลมากที่สุดรองลงมา คือ ด้านการเมืองภายในประเทศท่ามกลางการเกิดวิกฤติทางเศรษฐกิจที่กำลังถดถอยจากการระบาดของโรคโควิด-19 ประชาชนต่างคาดหวังว่ารัฐบาลจะนำพาประเทศให้ผ่านพ้นจากวิกฤติทางเศรษฐกิจและการระบาดของโรคโควิด-19 นี้ไปได้ แต่แล้วเกิดการผลัดเปลี่ยนทีมรัฐมนตรีทางด้านเศรษฐกิจท่ามกลางวิกฤตครั้งยิ่งใหญ่ เป็นการสั่นคลอนความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และความเชื่อมั่นของผู้ประกอบการทั้งในและต่างประเทศอยู่ไม่น้อย จนกระทั่งสามารถหาผู้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแทนคนเดิมได้ แต่แล้วภายในเวลาไม่ถึงเดือน ข่าวที่ “ช็อก” คนไทยทั้งประเทศก็เกิดขึ้นอีกครั้งเมื่อ นายปรีดี ดาวฉาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังลาออกจากตำแหน่ง หลังจากเข้ารับตำแหน่งได้ไม่ถึงเดือน ทำให้ผู้ประกอบการซึ่งตั้งความหวังรอนโยบายทางเศรษฐกิจของรัฐบาลที่ชัดเจน เพื่อตัดสินใจในการวางแผนการดำเนินธุรกิจต่อไป กลับต้องหมดหวังและต้องรอนโยบายที่ชัดเจนต่อไป

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นรายวัน ทั้งทางด้านการเมืองภายในประเทศ ด้านเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก รวมทั้งยอดผู้ติดเชื้อโรคโควิด-19 ทั่วโลกยังคงเพิ่มสูงขึ้นทุกวัน มิหนำซ้ำการระบาดกำลังใกล้ประเทศไทยเข้ามาทุกที จากประเทศอินเดียลามเข้าสู่พม่าและกำลังคืบคลานเข้าสู่ประเทศไทยตามแนวตะเข็บชายแดน การระบาดรอบ 2 ในประเทศไทยอาจจะเกิดขึ้นได้ ถ้าหากรัฐบาล ทีมเศรษฐกิจ ฝ่ายความมั่นคง และกระทรวงสาธารณสุข ไม่ร่วมมือกันอย่างเหนียวแน่น หากเกิดการระบาดรอบ 2 ขึ้นมาอีกครั้ง จนถึงขั้นล็อคดาวน์อีกรอบ ความหวังในการเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวต่างชาติเพื่อต่อลมหายใจของผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยว หรือแม้แต่ไทยเที่ยวไทยเอง ก็จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้

4. ผลการสำรวจความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยในช่วงที่โรคโควิด-19 กำลังระบาดไปทั่วโลก

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนชาวไทยทั่วประเทศจำนวน 1,362 คน เกี่ยวกับแผนการท่องเที่ยวในไตรมาสหน้าพบว่า **ประชาชน ร้อยละ 83 มีแผนเดินทางไปต่างจังหวัดในไตรมาส 4/2563 โดยร้อยละ 48 มีแผนเดินทางไปจังหวัดใกล้เคียงและไม่พักค้างคืน ประชาชนร้อยละ 42 มีแผนเดินทางไปจังหวัดใกล้เคียงและพักค้างคืน และร้อยละ 32 มีแผนเดินทางไปจังหวัดที่ห่างไกลที่ต้องใช้ระยะเวลาในการเดินทางยาวนาน หรือต้องเดินทางทางอากาศ นอกจากนี้พบว่าประชาชนที่มีแผนเดินทางในไตรมาสหน้า ส่วนใหญ่มีแผนพักค้างคืนประมาณ 2-3 คืน**

4.1 ความคิดเห็นประชาชนชาวไทยเกี่ยวกับนโยบายการเปิดประเทศเพื่อรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่อาจจะมีขึ้นในอนาคตข้างหน้า

จากการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั้ง 7 ภูมิภาคทั่วประเทศ จำนวน 1,362 คน และประชาชนในจังหวัดท่องเที่ยวหลักของประเทศไทย ได้แก่ จังหวัดภูเก็ต 389 คน เชียงใหม่ 445 คน เกาะสมุย 300 คน กระบี่ 330 คน และพัทยา/ชลบุรี 344 คน[11] เกี่ยวกับนโยบายการเปิดประเทศ เพื่อรับนักท่องเที่ยวต่างชาติที่อาจจะมีขึ้นในอนาคตข้างหน้า ผลการสำรวจแสดงดังตารางต่อไปนี้

ภาพที่ 9 ควรเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวต่างชาติทุกประเทศในขณะที่ยังมีการแพรระระบาดของไวรัสโควิด-19 ในประเทศต่างๆทั่วโลก

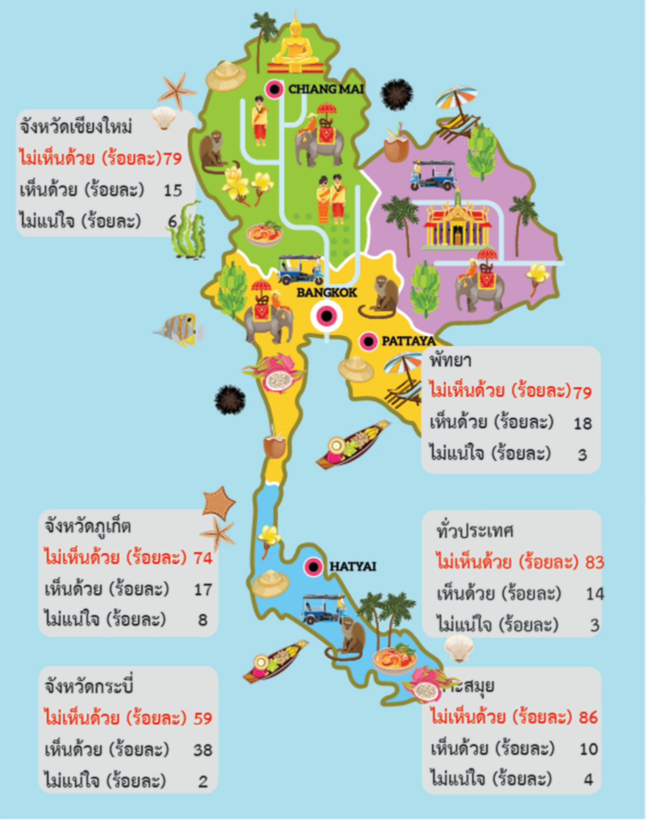

[11] ที่มา : ข้อมูลการสำรวจประชาชน ระหว่างวันที่ 15 - 30 สิงหาคม 2563 ผ่านช่องทาง E-mail และ Line รวมถึงการลงพื้นที่

ภาพที่ 10 ควรเปิดประเทศรับชาวต่างชาติเฉพาะบางกลุ่มที่จำเป็นต้องเดินทางเข้าประเทศไทยเท่านั้น

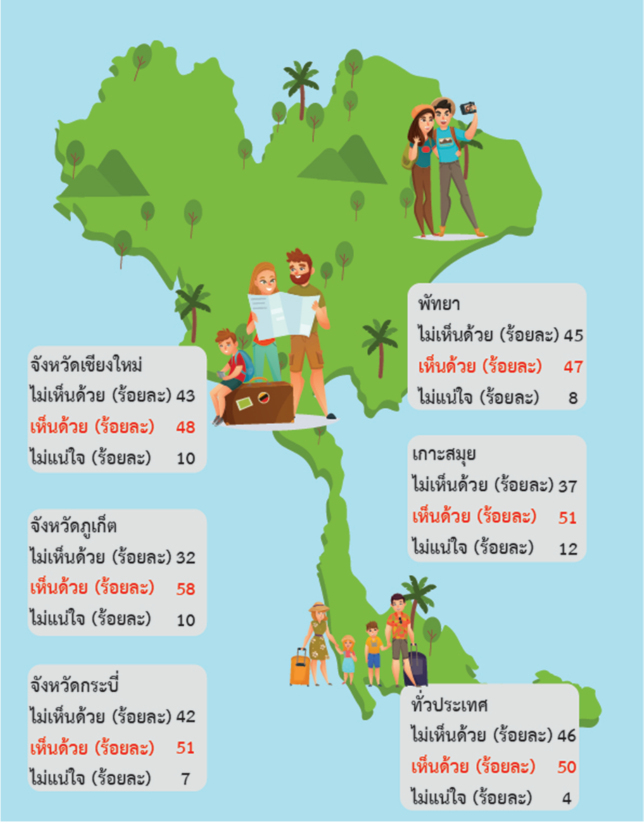

ภาพที่ 12 ควรเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวตามโครงการ Travel Bubble

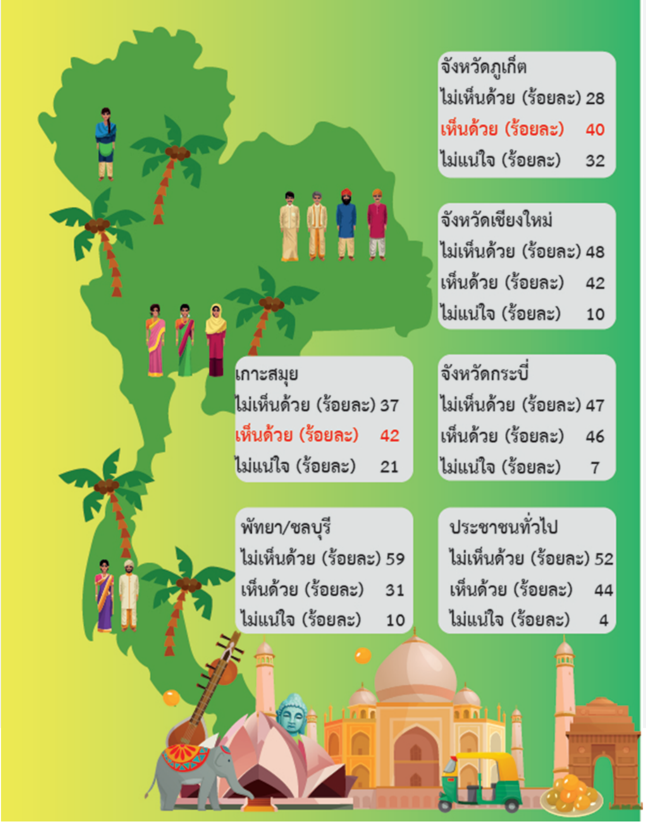

ภาพที่ 11 ควรเปิดประเทศรับชาวต่างชาติที่ต้องการพักอาศัยระยะยาว (1-2 ปี)

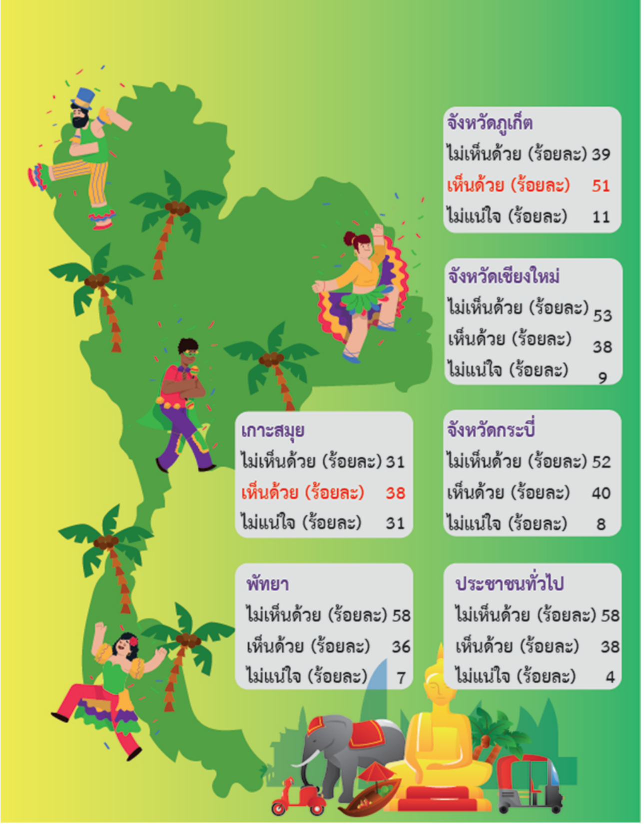

จากการสำรวจพบว่าประชาชนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการเปิดรับนักท่องเที่ยวทั่วไปทุกประเทศ ในขณะที่ทั่วโลกยังมีการระบาดของโรคโควิด-19 แต่เห็นด้วยว่าควรเปิดรับชาวต่างชาติกลุ่มที่มีความจำเป็นเท่านั้น และการท่องเที่ยวแบบจับคู่ประเทศ หรือ Travel Bubble มีเพียงประชาชนในจังหวัดภูเก็ตและเกาะสมุยเท่านั้นที่ ส่วนใหญ่ยอมรับ แต่ทั้งนี้สัดส่วนของผู้ที่ไม่ยอมรับมีความใกล้เคียงกัน ส่วนความคิดเห็นในการเปิดรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักอาศัยในประเทศไทยระยะยาว 1-2 ปี จะเห็นได้ว่าประชาชนในจังหวัดภูเก็ตและเกาะสมุยเท่านั้นที่ส่วนใหญ่ยอมรับ และรูปแบบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่างชาติพบว่าประชาชนทั่วทุกภูมิภาคมีความเห็นไปในทิศทางเดียวกันว่าควรมีการกักตัว 14 วัน จึงจะอนุญาตให้เดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดอื่น ๆ ได้อย่างอิสระ และต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขมาตรการป้องกันโรคโควิด-19 ของประเทศไทยอย่างเข้มข้น

ภาพที่ 3 ความคิดเห็นของประชาชนต่อรูปแบบการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวตามโครงการ Travel Bubble

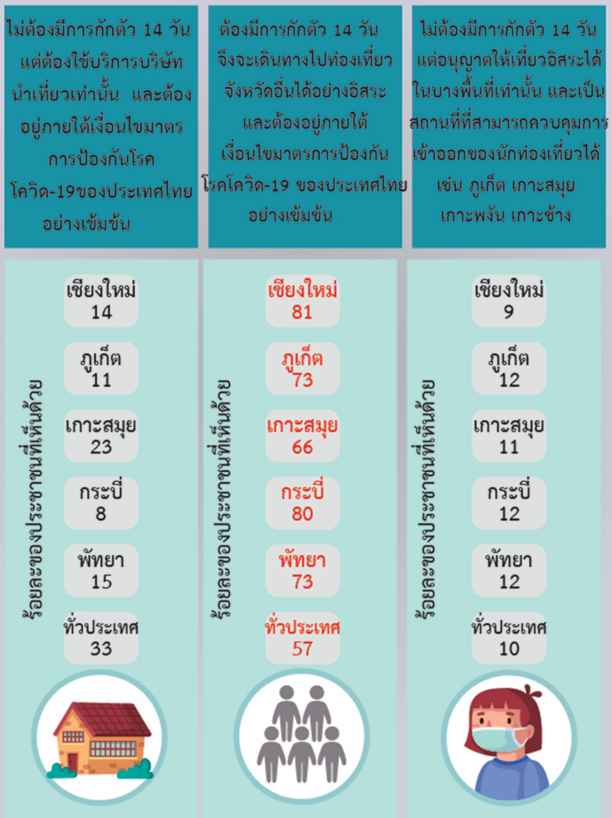

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย เดือนมิถุนายน-เดือนกรกฎาคม 2563 จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	จำนวนนักท่องเที่ยว(คน)		
	มิถุนายน 63	กรกฎาคม 63	% Change
กรุงเทพฯ	795,125	974,554	+23
ภาคกลาง	369,139	1,244,812	+237
ภาคตะวันตก	955,066	2,103,158	+120
ภาคตะวันออก	553,303	1,237,643	+124
ภาคใต้	405,910	1,457,550	+185
ภาคเหนือ	613,695	1,447,680	+136
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	729,948	1,841,114	+152
รวมทั้งหมด	4,422,186	10,006,511	+126

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบรายได้ของนักท่องเที่ยวชาวไทย เดือนมิถุนายน-เดือนกรกฎาคม 2563 จำแนกตามภูมิภาค

ภูมิภาค	รายได้จากการท่องเที่ยวในประเทศ(ล้านบาท)		
	มิถุนายน 63	กรกฎาคม 63	% Change
กรุงเทพฯ	5,189	8,349	+61
ภาคกลาง	497	1,597	+221
ภาคตะวันตก	2,283	5,174	+127
ภาคตะวันออก	2,021	4,454	+120
ภาคใต้	2,534	6,662	+163
ภาคเหนือ	2,271	5,632	+148
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	1,261	3,754	+198
รวมทั้งหมด	16,057	35,622	+122

5. สถานการณ์การท่องเที่ยวภายในประเทศในไตรมาส 3/2563

ในไตรมาสนี้มีโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจผ่านการท่องเที่ยวที่สำคัญ คือ **“โครงการเราเที่ยวด้วยกัน”** เริ่มใช้สิทธิ์ได้ตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม - 31 ตุลาคม 2563 จากข้อมูล ณ วันที่ 24 สิงหาคม มีผู้ใช้สิทธิ์จองโรงแรมและจ่ายเงินแล้วเพียง 625,606 ห้อง จากจำนวนสิทธิ์ทั้งหมด 5 ล้านสิทธิ์ (ห้อง) และถ้านับจากวันที่เริ่มใช้สิทธิ์ได้ คือ ตั้งแต่วันที่ 15 กรกฎาคม ถึงข้อมูล ณ วันที่ 24 สิงหาคม 2563 พบว่ามีการใช้สิทธิ์เข้าพักแล้วเพียงจำนวน 198,241 ห้องเท่านั้น[12] ทั้งนี้ผู้จองโรงแรมสามารถเข้าพักได้จนถึง 31 ตุลาคม 2563 คาดว่าในเดือนกันยายนซึ่งมีวันหยุดชดเชยเทศกาลสงกรานต์อีก 4 วัน คือ 4 - 7 กันยายน จะมีผู้ใช้สิทธิ์เข้าพักโรงแรมมากกว่าในเดือนกรกฎาคม - สิงหาคม เนื่องจากเหลือห้องพักที่จ่ายเงินแล้วแต่ยังไม่ใช้สิทธ์เข้าพักอีก 427,365 ห้อง

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบจำนวนผู้โดยสารเครื่องบิน ณ ท่าอากาศยานต่าง ๆ ระหว่างเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2563

ท่าอากาศยาน	จำนวนผู้โดยสาร (คน)		
	มิถุนายน	กรกฎาคม	% Change
1.นครศรีธรรมราช	61,635	109,211	+77
2.อุดรธานี	50,505	86,941	+72
3.สุราษฎร์ธานี	43,361	77,596	+79
4.อุบลราชธานี	38,883	75,092	+93
5.ขอนแก่น	34,803	73,409	+111
6.ตรัง	21,898	49,512	+126
7. กระบี่	17,974	43,184	+140
8. สกลนคร	11,730	27,101	+131
9. พิษณุโลก	11,690	22,935	+96
10. น่านนคร	10,136	15,727	+55
รวม	343,391	647,777	+89

จากการเปรียบเทียบจำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยในเดือนกรกฎาคม 2563 ซึ่งมีวันหยุดอาสาฬหบูชา 4 - 7 กรกฎาคม 2563 และวันหยุดชดเชยเทศกาลสงกรานต์ระหว่างวันที่ 25 - 28 กรกฎาคม 2563 ทำให้มีช่วงวันหยุดยาว 4 วัน ถึง 2 ช่วง และอานิสงส์จากการกระตุ้นเศรษฐกิจ

[12] ไทยรัฐออนไลน์ 24 สิงหาคม 2563

ของภาครัฐที่ส่งเสริมให้มี **"โครงการเราเที่ยวด้วยกัน"** ส่งผลให้ในเดือนกรกฎาคมมีการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศมากขึ้นกว่าในเดือนมิถุนายนซึ่งยังไม่มี **"โครงการเราเที่ยวด้วยกัน"** โดยจะเห็นได้ว่าในเดือนกรกฎาคมมีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นกว่าเดือนมิถุนายนมากกว่าเท่าตัว (ร้อยละ 126) โดยภาคตะวันตกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีนักท่องเที่ยวเดินทางไปมากที่สุด ส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวในเดือนกรกฎาคมเพิ่มสูงขึ้นกว่าเดือนมิถุนายนถึงร้อยละ 122

นอกจากนี้จากอานิสงส์ของ **"โครงการเราเที่ยวด้วยกัน"** ที่ให้นักท่องเที่ยวสามารถใช้สิทธิ์ในการลดค่าเครื่องบินได้ร้อยละ 40 โดยเริ่มใช้ได้ตั้งแต่วันที่ 16 กรกฎาคม เป็นต้นมา ทำให้ในเดือนกรกฎาคมมียอดผู้เดินทางโดยเครื่องบินเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยจะเห็นว่าผู้เดินทางโดยเครื่องบินเพิ่มขึ้นทุกท่าอากาศยาน และในภาพรวมเดือนกรกฎาคมมีผู้เดินทางโดยเครื่องบินเพิ่มสูงขึ้นกว่าเดือนมิถุนายนถึงร้อยละ 89

ดังนั้นจะเห็นว่า **"โครงการเราเที่ยวด้วยกัน"** และการประกาศวันหยุดยาวจากทางรัฐบาล ช่วยกระตุ้นการเดินทางท่องเที่ยวของประชาชนได้มากขึ้น ในระยะ 1 ปีข้างหน้า รัฐบาลควรส่งเสริมการท่องเที่ยวภายในประเทศโดยประกาศวันหยุดยาวเพิ่มเติม เพื่อให้เกิดการเดินทางมีการจับจ่ายใช้สอย เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจได้ดีอีกทางหนึ่ง

6. การคาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวช่วงวันหยุดหรือเทศกาล ไตรมาส 4/2563

ไตรมาส 4/2563 เป็นช่วงที่มีวันหยุดหรือเทศกาลมากกว่าไตรมาสอื่น ได้แก่ วันไหว้พระจันทร์ (เทศกาลกินเจ) ต่อเนื่องวันออกพรรษา (ศุกร์ที่ 2 - อาทิตย์ที่ 4 ตุลาคม) วันคล้ายวันสวรรคต ร.9 (อังคาร 13 ตุลาคม) วันปิยมหาราช (หยุดยาว 3 วัน ศุกร์ 23 - อาทิตย์ 25 ตุลาคม) เทศกาลลอยกระทง (เสาร์ 31 ตุลาคม - อาทิตย์ 1 พฤศจิกายน) วันพ่อแห่งชาติ (เสาร์ 5 - อาทิตย์ 6 ธันวาคม) วันรัฐธรรมนูญ (พฤหัสบดี 10 ธันวาคม) เทศกาลคริสต์มาส (หยุดยาว 3 วัน ศุกร์ 25 - อาทิตย์ 27 ธันวาคม) เทศกาลสิ้นปี - ปีใหม่ (หยุดยาว 4 วัน พฤหัสบดี 31 ธันวาคม - วันอาทิตย์ 3 มกราคม)

ภาพที่ 9 ดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์การท่องเที่ยวในช่วงวันหยุด/เทศกาล ไตรมาส 4/2563

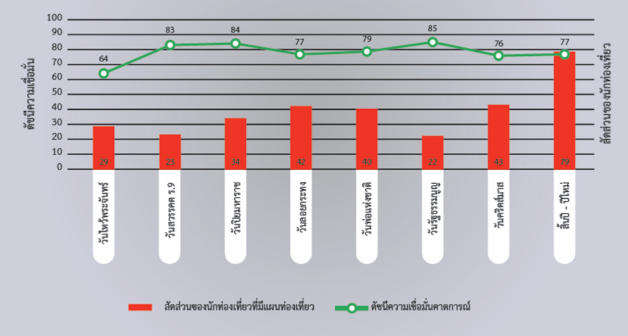

ในการสำรวจแผนการเดินทางของประชาชนชาวไทยพบว่า ประชาชนมีแผนเดินทางไปต่างจังหวัดในช่วงเทศกาลสิ้นปี - ปีใหม่มากที่สุด ประมาณร้อยละ 79 รองลงมาคือ เทศกาลคริสต์มาส ร้อยละ 43 เทศกาลลอยกระทง ร้อยละ 42 ตามลำดับ โดยผู้ประกอบการคาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวในวันรัฐธรรมนูญ (85) ใกล้เคียงกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมามากที่สุด รองลงมาคือวันปิยมหาราช (84) วันคล้ายวันสวรรคต ร.9 (83) โดยผู้ประกอบการคาดว่าผลประกอบการทั้ง 3 เทศกาลจะน้อยกว่าช่วงวันหยุดเดียวกันของปีก่อนเล็กน้อย (ดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์ของทุกเทศกาลในไตรมาส 4/2562 อยู่ระหว่าง 82 - 87) ส่วนเทศกาลที่ผู้ประกอบการคาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวจะต่ำกว่าปีที่ผ่านมามากที่สุด คือ วันไหว้พระจันทร์ (เทศกาลกินเจ) ต่อเนื่องวันออกพรรษา (64) รองลงมาคือ เทศกาลคริสต์มาส (76) เทศกาลสิ้นปี - ปีใหม่ (77) เทศกาลลอยกระทง (77) ตามลำดับ โดยผู้ประกอบการคาดว่าผลประกอบการจะลดลงกว่าช่วงวันหยุดเดียวกันของปีก่อนมาก

ภาพที่ 15 ดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวในช่วงวันหยุด/เทศกาล ไตรมาส 4/2563 จำแนกตามประเภทธุรกิจ

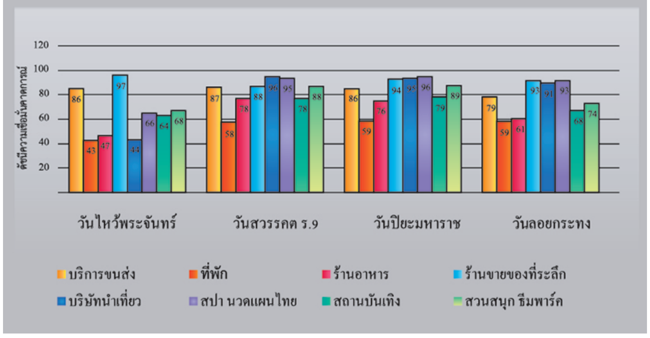

ภาพที่ 15 ดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวในช่วงวันหยุด/เทศกาล ไตรมาส 4/2563 จำแนกตามประเภทธุรกิจ

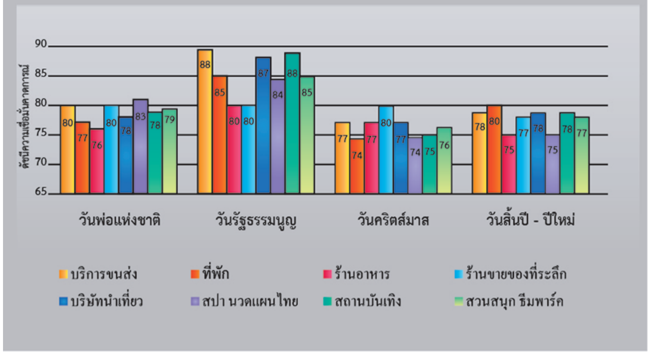

วันไหว้พระจันทร์ (เทศกาลกินเจ) ต่อเนื่องวันออกพรรษา (หยุดยาว 3 วัน 2 - 4 ต.ค.) ธุรกิจสินค้าที่ระลึก (97) ธุรกิจขนส่ง (86) คาดการณ์ผลประกอบการใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมามากที่สุด ส่วนธุรกิจที่พักแรม (43) ธุรกิจนำเที่ยว (44) ธุรกิจร้านอาหาร (47) คาดว่าผลประกอบการจะลดลงมากกว่าปีที่ผ่านมามากที่สุด

วันคล้ายวันสวรรคต ร.9 (13 ต.ค.) ธุรกิจนำเที่ยว (96) ธุรกิจนวด/สปา (95) ธุรกิจขนส่ง (87) คาดการณ์ผลประกอบการใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมามากที่สุด ส่วนธุรกิจที่พักแรม (58) คาดว่าผลประกอบการจะลดลงมากกว่าปีที่ผ่านมามาก

วันปิยมหาราช (หยุดยาว 3 วัน 23 - 25 ต.ค.) ธุรกิจสินค้าที่ระลึก (94) ธุรกิจนวด/สปา (95) ธุรกิจนำเที่ยว (96) คาดการณ์ผลประกอบการใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมามากที่สุด ส่วนธุรกิจที่พักแรม (59) คาดว่าผลประกอบการจะลดลงมากกว่าปีที่ผ่านมามาก

เทศกาลลอยกระทง (31 ต.ค. - 1 พ.ย.) ธุรกิจสินค้าที่ระลึก (93) ธุรกิจนวด/สปา (93) ธุรกิจนำเที่ยว (91) คาดการณ์ผลประกอบการใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมามากที่สุด ส่วนธุรกิจที่พักแรม (59) ธุรกิจร้านอาหาร (61) คาดว่าผลประกอบการจะลดลงมากกว่าปีที่ผ่านมามาก

วันพ่อแห่งชาติ (5 - 6 ธ.ค.) ธุรกิจขนส่ง (90) ธุรกิจนวด/สปา (91) ธุรกิจนำเที่ยว (90) คาดการณ์ผลประกอบการใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมามากที่สุด ส่วนธุรกิจที่พักแรม (67) ธุรกิจร้านอาหาร (63) และสวนสนุก/ธีมพาร์ค (68) คาดว่าผลประกอบการจะลดลงมากกว่าปีที่ผ่านมามาก

วันรัฐธรรมนูญ (10 ธ.ค.) ธุรกิจสินค้าที่ระลึก (95) ธุรกิจนวด/สปา (94) ธุรกิจนำเที่ยว (96) คาดการณ์ผลประกอบการใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมามากที่สุด ส่วนธุรกิจที่สถานบันเทิง (68) ธุรกิจที่พักแรม (71) ธุรกิจร้านอาหาร (63) คาดว่าผลประกอบการจะลดลงมากกว่าปีที่ผ่านมามาก

เทศกาลคริสต์มาส (หยุดยาว 3 วัน 25 - 27 ธ.ค.) ธุรกิจสินค้าที่ระลึก (93) ธุรกิจนวด/สปา (93) ธุรกิจนำเที่ยว (91) คาดการณ์ผลประกอบการใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมามากที่สุด ส่วนธุรกิจที่พักแรม (59) ธุรกิจร้านอาหาร (76) คาดว่าผลประกอบการจะลดลงมากกว่าปีที่ผ่านมามาก

เทศกาลสิ้นปี - ปีใหม่ (หยุดยาว 4 วัน 31 ธ.ค. - 3 ม.ค.) ธุรกิจสินค้าที่ระลึก (95) ธุรกิจขนส่ง (87) สวนสนุก/ธีมพาร์ค (90) คาดการณ์ผลประกอบการใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมามากที่สุด ส่วนธุรกิจที่พักแรม (55) ธุรกิจร้านอาหาร (65) สถานบันเทิง (66) คาดว่าผลประกอบการจะลดลงมากกว่าปีที่ผ่านมามาก

ภาพที่ 16 ดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวในช่วงวันหยุด/เทศกาล ไตรมาส 4/2563 จำแนกตามภูมิภาค

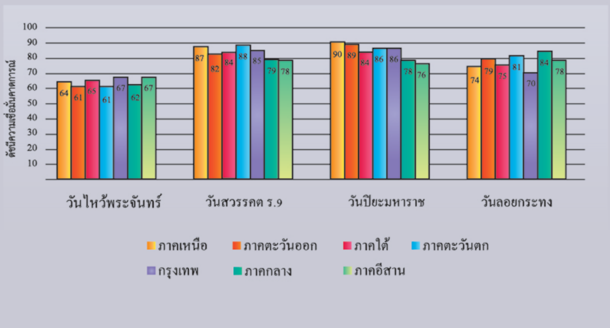

ภาพที่ 16 ดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์สถานการณ์การท่องเที่ยวในช่วงวันหยุด/เทศกาล ไตรมาส 4/2563 จำแนกตามภูมิภาค

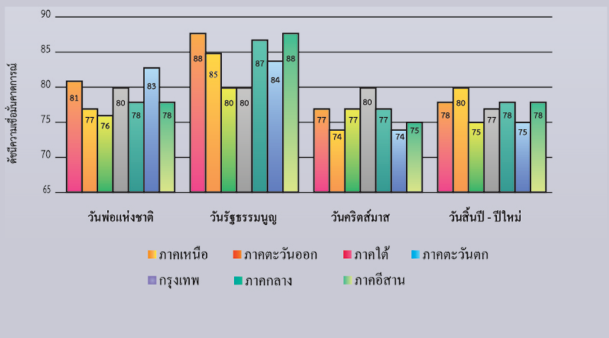

เมื่อพิจารณาการคาดการณ์ของผู้ประกอบการสถานการณ์การท่องเที่ยวในวันหยุดต่าง ๆ จำแนกตามภูมิภาค พบว่า

วันไหว้พระจันทร์และวันออกพรรษา ผู้ประกอบการทุกภูมิภาคคาดการณ์ผลประกอบการใกล้เคียงกัน โดยคาดว่าผลประกอบการจะลดลงมากกว่าปีที่ผ่านมามาก ผู้ประกอบการในกรุงเทพมหานครและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คาดการณ์ผลประกอบการดีกว่าภูมิภาคอื่นเล็กน้อย

วันคล้ายวันสวรรคต ร.9 ผู้ประกอบการทุกภูมิภาคคาดการณ์ผลประกอบการใกล้เคียงกัน โดยผู้ประกอบการคาดว่าผลประกอบการจะลดลงมากกว่าปีที่ผ่านมามาก ผู้ประกอบการในภาคตะวันตกและภาคเหนือคาดการณ์ผลประกอบการดีกว่าภูมิภาคอื่นเล็กน้อย

วันปิยมหาราช ผู้ประกอบการทุกภูมิภาคคาดการณ์ผลประกอบการใกล้เคียงกัน โดยผู้ประกอบการคาดว่าผลประกอบการจะลดลงมากกว่าปีที่ผ่านมามาก ผู้ประกอบการในภาคเหนือและภาคตะวันออกคาดการณ์ผลประกอบการดีกว่าภูมิภาคอื่นเล็กน้อย

เทศกาลลอยกระทง ผู้ประกอบการทุกภูมิภาคคาดการณ์ผลประกอบการใกล้เคียงกัน โดยผู้ประกอบการคาดว่าผลประกอบการจะลดลงมากกว่าปีที่ผ่านมามาก ผู้ประกอบการในภาคตะวันตกและภาคกลางคาดการณ์ผลประกอบการดีกว่าภูมิภาคอื่นเล็กน้อย

วันพ่อแห่งชาติ ผู้ประกอบการในภาคกลางและภาคเหนือคาดการณ์ผลประกอบการดีกว่าภูมิภาคอื่น ส่วนผู้ประกอบการในภาคใต้ ภาคตะวันออก กรุงเทพมหานคร คาดว่าผลประกอบการจะลดลงมากกว่าปีที่ผ่านมามาก

วันรัฐธรรมนูญ ผู้ประกอบในภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรุงเทพมหานคร คาดการณ์ผลประกอบการดีกว่าภูมิภาคอื่น แต่ลดลงจากเทศกาลเดียวกันของปีที่ผ่านมา ผู้ประกอบการในภาคตะวันตกและภาคใต้คาดการณ์ผลประกอบการแย่กว่าภูมิภาคอื่นเล็กน้อย

เทศกาลคริสต์มาส ผู้ประกอบการทุกภูมิภาคคาดการณ์ผลประกอบการใกล้เคียงกัน โดยผู้ประกอบการคาดว่า ผลประกอบการจะลดลงมากกว่าปีที่ผ่านมามาก ผู้ประกอบการในภาคตะวันออกและภาคกลาง คาดการณ์ผลประกอบการแย่กว่าภูมิภาคอื่น

เทศกาลสิ้นปี - ปีใหม่ ผู้ประกอบการทุกภูมิภาคคาดการณ์ผลประกอบการใกล้เคียงกัน โดยผู้ประกอบการคาดว่า ผลประกอบการจะลดลงมากกว่าปีที่ผ่านมามาก ผู้ประกอบการในภาคใต้และภาคกลาง คาดการณ์ผลประกอบการแย่กว่าภูมิภาคอื่น

7. การคาดการณ์จำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ตารางที่ 4 การคาดการณ์จำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ

ไตรมาส	นักท่องเที่ยว 2561 (ล้านคน)	นักท่องเที่ยว 2562^{p} (ล้านคน)	นักท่องเที่ยว 2563^{p} (ล้านคน)	อัตราการเติบโต ปี 2563^{p} (ร้อยละ)	รายได้จากการท่องเที่ยว 2561 (ล้านบาท)	รายได้จากการท่องเที่ยว 2562 (ล้านบาท)	รายได้จากการท่องเที่ยว ปี 2563^{p} (ล้านบาท)	อัตราการเติบโต ปี 2563^{p} (ร้อยละ)
1	10.58	10.80	6.69	-38	544,288	556,945	332,013	-40.4
2	8.85	8.97	0	-100	386,685	395,626	0	-100
3	9.04	9.70	0^{p}	-100^{p}	450,563	476,675	0^{p}	-100^{p}
4	9.71	10.33	0.05^{p}	- 99.52^{p}	494,601	504,120	4,500^{p}	-99.11^{p}
รวม	38.18	39.80	6.74^{p}	- 83.07^{p}	1,876,137	1,933,368	336,513^{p}	-82.59^{p}

หมายเหตุ: p แทน ค่าคาดการณ์โดยผู้วิจัย โดยคาดการณ์จำนวนและรายได้จากนักท่องเที่ยวระยะไกล (นอร์เวย์ สวีเดน เดนมาร์ค รัสเซีย ฯลฯ) ที่สามารถพักในระยะยาว และสามารถกักตัว 14 วันได้ เนื่องจากไตรมาส 4 เป็นฤดูหนาวของภูมิภาคยุโรป ซึ่งเป็นช่วงที่นักท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้นิยมมาท่องเที่ยวประเทศไทย โดยใช้ฐานข้อมูลค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อหัวของนักท่องเที่ยวแต่ละภูมิภาค จากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

- ข้อมูลสถิติล่าสุดถึงเดือนกรกฎาคม 2563 จากกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

จากข้อมูลล่าสุดของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (ณ วันที่ 29 กรกฎาคม 2563) คาดว่าเดือนมิถุนายน - กันยายน 2563 ประเทศไทยยังไม่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติ และไม่มีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ (ลดลงร้อยละ 100 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา) ทั้งนี้ตัวเลขคาดการณ์จำนวนนักท่องเที่ยวเป็นการคาดการณ์ภายใต้สถานการณ์ที่ไม่ปกติ เนื่องจากสถานการณ์การระบาดของโรคโควิด-19 กระทบต่อสถานการณ์การท่องเที่ยวในไตรมาสนี้

ไตรมาส 4/2563 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติ 5 หมื่นคน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 ร้อยละ 99.52 และคาดว่ามีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ 4,500 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 99.11 จากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562

คาดว่าเมื่อสิ้นปี 2563 ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งปีประมาณ 6.74 ล้านคน ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 83.07 และคาดว่ามีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งปี 2563 ประมาณ 336,513 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 82.59 ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐบาลในไตรมาสที่ 4

บทสรุป

จากสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นตั้งแต่ไตรมาสแรกของปี 2563 ประกอบกับพื้นฐานเศรษฐกิจก่อนวิกฤตโควิด-19 ที่อ่อนแอมาก เมื่อได้รับผลกระทบที่รุนแรงจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 ทำให้เกิดการหยุดชะงักของกิจกรรมทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะธุรกิจที่เกี่ยวเนื่องกับการท่องเที่ยวและการส่งออก สาเหตุสำคัญมาจากการหยุดชะงักด้านการขนส่งไปทั่วทุกภูมิภาคของโลก เนื่องจากการปิดพรมแดนของหลาย ๆ ประเทศ เพื่อสกัดกั้นการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลให้ผู้ประกอบการสูญเสียรายได้จากการท่องเที่ยว และขาดสภาพคล่องทางการเงินในการดำเนินธุรกิจ จนเกิดการปิดกิจการชั่วคราวไปทั่วทั้งประเทศ ผู้ประกอบการส่วนใหญ่รอดูสถานการณ์การแพร่ระบาด และนโยบายทางเศรษฐกิจของทางภาครัฐ ส่งผลให้ในไตรมาสนี้ แรงงานในภาคบริการทั้งในและนอกระบบตกงานและสูญเสียรายได้ ขณะที่ภาคการเกษตรและภาคการผลิตไม่สามารถรองรับแรงงานเหล่านี้ได้ในภาวะปัจจุบัน สะท้อนความเปราะบางของเศรษฐกิจไทยที่พึ่งพิงรายได้จากการท่องเที่ยวและการส่งออก ถึงเกือบร้อยละ 70 ของ GDP ในไตรมาสนี้ถึงแม้สถานการณ์การแพร่ระบาดภายในประเทศไทยจะสามารถควบคุมได้แล้ว ดังจะเห็นจากสถิติการติดเชื้อภายในประเทศเป็น 0 มานานกว่า 100 วัน จนศูนย์ควบคุมและป้องกันโรค The US Centers for Disease Control and Prevention (US CDC) ของประเทศสหรัฐอเมริกา ยกให้ประเทศไทยอยู่ในประเทศกลุ่มความเสี่ยงต่ำ ซึ่งมีเพียง 7 ประเทศทั่วโลกเท่านั้น ส่วนใหญ่เป็นประเทศเล็ก ๆ ที่เป็นเกาะรวมทั้งประเทศนิวซีแลนด์ นับเป็นจุดแข็งของประเทศไทยที่มีทีมสาธารณสุขที่เข้มแข็ง มีการกระตุ้นเตือน และให้ความเข้าใจแก่ประชาชนในการป้องกันการแพร่ระบาด ตลอดจนความร่วมมือของประชาชนทุกภาคส่วนในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ให้ความร่วมมือในการสวมใส่หน้ากากอนามัย จึงทำให้การใช้ชีวิตของประชาชนชาวไทยอยู่ในสภาวะใกล้เคียงปกติมากที่สุด ถึงแม้ภาวะเศรษฐกิจจะถดถอยก็ตาม ในขณะที่หลายประเทศมียอดผู้ติดเชื้อพุ่งขึ้นสูงจนไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งในที่สุดก็กระทบไปยังทุกกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ถึงแม้รัฐบาลของประเทศเหล่านั้นจะไม่สั่งล็อคดาวน์ เพราะต้องการให้ธุรกิจต่าง ๆ สามารถเดินหน้าต่อไปได้ แต่ในที่สุดก็อยู่ในสภาพล็อคดาวน์ไปโดยอัตโนมัติเช่นเดียวกัน เนื่องจากประชาชนไม่กล้าออกมาใช้ชีวิตประจำวันตามปกติ เมื่อการเดินทางเคลื่อนที่ลดน้อยลงการค้าขายก็ย่อมน้อยลง เนื่องจากไม่มีลูกค้า เกิดภาวะตกงาน ประชาชนมีรายได้ลดลง ในที่สุดก็จะตกอยู่ในภาวะยากลำบากไปทั้งประเทศ ซึ่งเราคงไม่ต้องการให้เกิดภาวะการณ์เช่นนั้น ดังนั้นประเทศไทยจำเป็นต้องมีแผน เพื่อเตรียมรับมือกับผลกระทบต่อกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ต้องเกิดขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ แต่จะทำอย่างไรให้ประชาชนมีการดำเนินชีวิตให้ใกล้คียงกับภาวะปกติมากที่สุด สามารถไปเดินห้างสรรพสินค้า ตลาด เพื่อจับจ่ายซื้อสินค้าได้ สามาถเดินทางท่องเที่ยวในสถานที่ต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องระวังระแวงว่าจะมีผู้ติดเชื้อโรคโควิด-19 ในสถานที่แห่งนั้น น่าจะเป็นสิ่งที่ทุกคนจะต้องคำนึง และร่วมมือกันให้มากที่สุดในขณะนี้ เพื่อให้กลไกทางธุรกิจภายในประเทศสามารถดำเนินต่อไปได้ ซึ่งเป็นการประคับประคองทุกภาคส่วนให้ผ่านพ้นช่วงวิฤตโควิด-19 นี้ไปด้วยกันให้ได้

จากการสำรวจผู้ประกอบการในไตรมาสนี้พบว่าผลประกอบการดีขึ้นกว่าไตรมาส 2/2563 ค่าดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการขยับจาก 12 ขึ้นมาเป็น 60 แต่ก็ยังอยู่ในภาวะต่ำกว่าระดับปกติมาก ส่วนสถานภาพการประกอบกิจการของสถานประกอบการในไตรมาส 3/2563 พบว่าเปิดทำการปกติ ร้อยละ 88 ขยับจากไตรมาส 2/2562 ที่เปิดทำการเพียง ร้อยละ 35 และจำนวนแรงงานที่ตกงานเนื่องจากสถานประกอบการยังไม่เปิดทำการและถูกให้ออกจากการจ้างงานในไตรมาสนี้มีประมาณ 537,280 คน ซึ่งในไตรมาส 2/2563 มีแรงงานตกงานชั่วคราว เนื่องจากสถานประกอบการปิดกิจการชั่วคราวประมาณ 2.6 ล้านคน นั่นหมายความว่าในไตรมาสนี้มีแรงงานที่สามารถกลับเข้ามาทำงานในระบบได้ประมาณ 2.06 ล้านคนนั่นเอง แรงงานที่ถูกให้ออก หรือถูกพักงานต่อ ส่วนใหญ่จะเป็นแรงงานในจังหวัดที่มีลูกค้าหลักเป็นชาวต่างชาติ ได้แก่ แรงงานในจังหวัดภูเก็ต เกาะสมุย พัทยา/ชลบุรี ระยอง หัวหิน/ ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ เชียงใหม่ เป็นต้น โดยแรงงานที่ได้รับความเดือดร้อนมากที่สุด คือ กลุ่มมัคคุเทศก์ และพนักงานนวด สปา เนื่องจากได้รับค่าแรงเป็นรายวันและไม่มีงานเลยตั้งแต่ไตรมาส 2 เป็นต้นมา ซึ่งแรงงานกลุ่มนี้ไม่มีรายได้มาอย่างน้อยเป็นเวลา 6 เดือน

ในไตรมาสนี้ สถานประกอบการส่วนใหญ่เปิดทำการปกติ แต่ยังไม่มีลูกค้าเข้ามามากนัก เนื่องจากรัฐบาลเพิ่งปลดล็อคการห้ามกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อป้องกันการติดเชื้อโรคโควิด-19 ประมาณกลางเดือนสิงหาคม (กลางไตรมาส 3/2563) ทางด้านการกระตุ้นการท่องเที่ยวของคนไทยหรือไทยเที่ยวไทย ผ่าน **"โครงการเราเที่ยวไปด้วยกัน"** พบว่า สามารถทำให้คนไทยออกมาท่องเที่ยวได้มากกว่าการที่ไม่มีการกระตุ้น ดังจะเห็นได้จากยอดผู้เดินทางและค่าใช้จ่ายของผู้เดินทางในเดือนกรกฎาคมสูงขึ้นกว่าเดือนมิถุนายน ซึ่งยังไม่มี **"โครงการเราเที่ยวไปด้วยกัน"** สิ่งที่น่ากังวลในไตรมาสต่อไปคือ ประชาชนจะมีรายได้เหลือพอที่จะท่องเที่ยว หรือออกมาใช้จ่ายเหมือนกับไตรมาสนี้ได้อีกหรือไม่ เนื่องจากมาตรการพักชำระหนี้กำลังจะหมดในเดือนตุลาคม และแนวโน้มการส่งออกก็ลดลง แต่ปัจจัยบวกในไตรมาสหน้าก็มีอยู่บ้าง เช่น รัฐบาลเริ่มเปิดประเทศรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ โดยระยะแรกรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการพำนักระยะยาวก่อน และถ้าสามารถควบคุมการระบาดของโรคโควิด-19 ได้ดี ก็คงมีการขยายการรับนักท่องเที่ยวได้มากขึ้น โดยไม่ต้องกักตัว แต่อาจจะเลือกประเทศหรือเมืองที่ไม่มีการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 มาอย่างต่อเนื่อง ส่วนปัจจัยบวกอีกอย่าง คือ มีข่าวประเทศบราซิลอนุญาตให้มีการนำเข้าข้าวได้โดยไม่เก็บภาษี แสดงให้เห็นว่าประเทศที่มีการระบาดของเชื้อไวรัสโควิด-19 อย่างรุนแรง มีแนวโน้มการขาดวัตถุดิบทางด้านอาหารต่อไปในอนาคต ดังนั้นน่าจะเป็นโอกาสของประเทศไทยที่มีความสมบูรณ์ทางทรัพยากรและต้นทุนทางการเกษตร สามารถเป็นแหล่งผลิตอาหารของโลกได้ เพียงแต่ภาครัฐจะส่งเสริมการผลิตได้ทันการณ์และส่งออกไปประเทศที่มีการระบาดรุนแรงเหล่านั้นได้หรือไม่ ถ้าทำได้ทันท่วงที ประชาชนก็จะมีเงินในการเดินทางท่องเที่ยวหรือจับจ่ายใช้สอยภายในประเทศได้มากขึ้น ดังนั้น ในระยะ 2-3 ปีต่อจากนี้ไป ภาครัฐควรให้ความสำคัญกับการส่งออกสินค้าเกษตร ที่เป็นวัตถุดิบตั้งต้นของการประกอบอาหาร เช่น ข้าว แป้ง เนื้อสัตว์แช่แข็ง หรือผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเนื้อสัตว์ เป็นต้น ส่วนรายได้จากการท่องเที่ยวคงต้องเน้นรายได้จากการท่องเที่ยวภายในประเทศเป็นหลัก เนื่องจากการท่องเที่ยวจากต่างชาติคงยังไม่กลับมาเหมือนเดิมในระยะ 2-3 ปีนี้ แต่คาดว่าหากผ่านพ้นวิกฤตโควิด-19 อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวยังคงเป็นรายได้หลักของประเทศไทยอย่างแน่นอน

5. สรุปและข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะต่อภาครัฐ

นโยบายด้านการท่องเที่ยว

1. ส่งเสริมให้มีการเคลื่อนที่ของประชาชนภายในประเทศ

❖ รัฐบาลประกาศวันหยุดยาวทุกเดือน (เลือกช่วงสิ้นเดือนก็จะดี) เพื่อให้ข้าราชการ หรือคนที่มีรายได้ประจำได้ออกมาท่องเที่ยวจับจ่ายใช้สอย หรือเดินทางเป็นการหมุนเวียนเม็ดเงินในระบบ หรือกระตุ้นเศรษฐกิจนั่นเอง

❖ ขยายเวลา **"โครงการเราเที่ยวด้วยกัน"** ไปเรื่อย ๆ จนกว่าจะหมดงบประมาณ เพิ่มเงื่อนไข สนับสนุนการจัดการประชุมสัมมนาในต่างจังหวัด โดยรัฐบาลสนับสนุนค่าสัมมนาร้อยละ 40 จากค่าใช้จ่ายจริง เพื่อกระจายรายได้จากการเดินทาง และส่งเสริมการท่องเที่ยวในประเทศ

2. การเปิดประเทศเพื่อรับนักท่องเที่ยวต่างชาติ ที่อาจจะมีขึ้นในอนาคตข้างหน้า

จากผลการสำรวจประชาชนทั่วไป จะเห็นได้ว่าประชาชนยังไม่พร้อมที่จะให้มีการเปิดรับนักท่องเที่ยวในปริมาณมาก แต่มีความเข้าใจในความจำเป็นด้านเศรษฐกิจ ในมุมมองของประชาชน ยอมรับให้เปิดรับนักท่องเที่ยวเฉพาะบางกลุ่มที่จำเป็นต้องเดินทางเข้าประเทศไทย หรือถ้าหากจะรับนักท่องเที่ยวต้องมีการกักตัว 14 วัน ก่อนที่จะเดินทางไปท่องเที่ยวจังหวัดอื่น ๆ ได้อย่างอิสระ และต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขมาตรการป้องกันโรคโควิด-19 ของประเทศไทยอย่างเข้มข้น ดังนั้นจึงมีข้อเสนอแนะ สำหรับการบริหาร - จัดการความเสี่ยง ดังนี้

❖ ควรทดลองเปิดรับนักท่องเที่ยวไปทีละเฟส ถ้าไม่เกิดปัญหาค่อยขยายรับจำนวนนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น โดยเฟส 1 ควรรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการพักระยะยาว และจำกัดประเทศที่สามารถเข้ามาได้ก่อน เช่น สวีเดน นอร์เวย์ สวิสเซอร์แลนด์ อื่น ๆ ซึ่งไตรมาส 4 จะเป็นหน้าหนาวของประเทศเหล่านี้ นักท่องเที่ยวมักจะมาท่องเที่ยวในประเทศไทยระยะยาว เพราะอากาศอบอุ่นกว่า เฟส 2 รับชาวต่าง

ชาติทั่วไปที่ต้องการพักในประเทศไทยระยะยาว และสามารถกักตัว 14 วันได้ เฟส 3 รับชาวต่างชาติที่มาจากประเทศที่ไม่มีการระบาดของเชื้อโควิด-19 มา 60 วัน โดยไม่ต้องกักตัว 14 วัน

❖ ชี้แจงมาตรการของสายการบินที่รับนักท่องเที่ยวมามีมาตรการป้องกันการติดเชื้อให้แก่พนักงานอย่างไร (การชี้แจงต่อสาธารณชนเปรียบเสมือนการให้คำมั่นสัญญาและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนด้วย) และมีการขนส่งนักท่องเที่ยว ตั้งแต่ลงจากเครื่องบิน และนำออกจากสนามบินไปยังสถานที่กักตัวอย่างไร ควรมีช่องทางเฉพาะเพื่อป้องกันไม่ให้ประชาชน หรือเจ้าหน้าที่ในสนามบินสัมผัสใกล้ชิดนักท่องเที่ยวเหล่านั้น

❖ ประกาศให้ประชาชนทราบว่าจะมีการกักตัวนักท่องเที่ยวที่ไหน ซึ่งควรเป็น Alternative State Quarantine ที่ได้รับการรับรองตรวจสอบจาก ศบค. ก่อน และมีการถ่ายวีดีโอให้ประชาชนเห็นความพร้อมของสถานที่กักตัว และมีการควบคุมเจ้าหน้าที่หรือพนักงานของสถานที่นั้น ๆ อย่างไร ซึ่งแน่นอนว่าจะต้องถูกปฏิบัติเช่นเดียวกันกับนักท่องเที่ยวเหล่านั้น (เข้า-ออกพร้อมกัน ห้ามออกจากบริเวณที่กักตัวตลอดระยะเวลา 14 วัน)

❖ ควรมี Agency ดูแลรับผิดชอบตลอดเส้นทางการเข้ามาของนักท่องเที่ยว ตั้งแต่การทำวีซ่า การจองตั๋วเครื่องบิน การขนส่งนักท่องเที่ยวไปยังสถานที่กักตัว ซึ่งการกักตัวสามารถมีทางเลือกให้นักท่องเที่ยวทำก่อนขึ้นเครื่องที่ประเทศปลายทางก็ได้ โดยต้องมีการควบคุมโดยแพทย์หรือทีมสาธารณสุขที่ได้รับอนุมัติจาก ศบค.

❖ เพิ่มสวัสดิการให้แก่แพทย์ พยาบาล บุคลากรด้านสาธารณสุข หากจะเปิดรับนักท่องเที่ยวต่างชาติอีกครั้ง เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจในการทำงาน

❖ ฝึกอบรมผู้ประกอบการและบุคลากรในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว เรื่องการรับมือและดูแลนักท่องเที่ยว เช่น การตรวจวัดไข้ก่อนการเดินทาง มาตรการและวิธีการป้องกันเชื้อไวรัสโควิด-19

❖ กระตุ้นให้ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้ดำเนินการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ทั้งด้านการบริการและด้านสุขอนามัยให้เป็นไปตามมาตรการทางสาธารณสุข หรือมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย (Amazing Thailand Safety & Health Administration: SHA)

นโยบายด้านการแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

เนื่องจากสถานการณ์การท่องเที่ยวภายในประเทศ หรือ ไทยเที่ยวไทย ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจภายในประเทศเป็นสำคัญ ดังนั้น จึงเสนอแนะการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจดังนี้

1. ปรับโครงสร้างหนี้ให้แก่สถานประกอบการ ที่ได้รับความเดือดร้อนจากเงินกู้เดิมที่เคยกู้ไว้ โดยพิจารณาเป็นราย ๆ ไป เช่น พักการชำระหนี้ให้แก่สถานประกอบการ โดยพิจารณาเป็นราย ๆ ไป ตามความจำนงของผู้ประกอบการ โดยมีเงื่อนไขให้เลือก เช่น จ่ายแต่ดอกพักต้น 1 ปี จ่ายแต่ต้นไม่มีดอก 1 ปี หรือจ่ายดอกเบี้ยแทนสถานประกอบการที่อยู่ในสถานภาพถูกยึดกิจการ รถ หรือเครื่องจักร ไป 1 ปี เพื่อรอให้สถานประกอบการเปิดดำเนินการ เมื่อถึงภาวะปกติ และค่อยกลับมาใช้หนี้ให้แก่รัฐบาลและธนาคารต่อไป

2. ส่งเสริมอาชีพทางการเกษตรแก่บัณฑิตจบใหม่หรือผู้ที่ถูกให้ออกจากงาน

ส่งเสริมให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤต โควิด-19 ให้สามารถสร้างอาชีพสร้างรายได้ และเป็นการกระจายแรงงานภาคบริการและภาคการผลิต สู่ภาคการเกษตรให้มากขึ้น โดยจัดสรรงบประมาณสนับสนุนให้มีการจัดตั้งกลุ่มผู้ผลิตสินค้าทางการเกษตร และให้ส่วนท้องถิ่นในการจัดหาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรให้แก่ประชาชน เช่น รถไถ รถขุดประจำตำบล และจ้างบัณฑิตจบใหม่ในพื้นที่เหล่านี้ให้บริการการใช้เครื่องจักรเหล่านี้แก่ประชาชนทั่วไปด้วย (อยู่ภายใต้การดูแลของ อบต.) นอกจากนี้จัดสรรงบประมาณให้ส่วนท้องถิ่นในการดำเนินการแจกปุ๋ย เมล็ดพันธุ์พืช อาหารสัตว์ (ไก่ หมู ปลา) ให้แก่ประชาชน ในขณะเดียวกันปล่อยเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อการเกษตรให้แก่ประชาชนด้วย

3. ขยายการเกษตรแบบดั้งเดิมต่อยอดไปสู่เกษตรสมัยใหม่ เพื่อก่อให้เกิดเป็นเกษตรมูลค่าสูง เช่น การปลูกเมลอน หรือแคนตาลูปในโรงเรือน การเลี้ยงโคขุน การเลี้ยงแพะ การเลี้ยงปลาสลิดในท่อ และสรรหาเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จในการทำการเกษตรแต่ละประเภท มาเป็นวิทยากรให้ความรู้แก่กลุ่มเกษตกรที่สนใจ เป็นการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่น

4. หาตลาดให้แก่เกษตรกร โดยทำความร่วมมือกับภาคเอกชนในการรับซื้อสินค้าเกษตรมาแปรรูปให้เกษตรกร โดยเฉพาะสินค้าประเภท ข้าว แป้ง ผลิตภัณฑ์แปรรูปจากเนื้อสัตว์ อาหารแช่แข็ง โดยอาศัยมาตรการด้านภาษีมาเอื้อประโยชน์แก่ภาคเอกชน เพื่อให้ได้ประโยชน์ร่วมกันทั้ง 2 ฝ่าย เช่น ภาครัฐเอื้อประโยชน์ด้านภาษีให้แก่ภาคเอกชนที่ทำการส่งออกสินค้าเกษตร หรือผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสินค้าเกษตร ทั้งนี้เพื่อให้ประชาชนในประเทศมีเงินในการจับจ่ายใช้สอยมากยิ่งขึ้น และช่วยลดการกู้เงินมาแก้ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

5. บริหารการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยการเพิ่มภาษีที่ดิน ส่วนประชาชนที่มีการให้เช่าที่ดินสามารถเอาหลักฐานค่าเช่ามาลดภาษีได้ (ให้เช่าถูก ลดมาก ให้เช่าแพง ลดน้อย ตั้งเพดานค่าเช่าที่ดินต่อไร่ เพื่อนำมาใช้ลดภาษี) ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการจ้างงานในภาคเกษตรเพิ่มมากขึ้น รูปของการใช้ประโยชน์จากที่ดิน และส่งเสริมให้ภาคเอกชนลงทุนในการใช้ที่ดิน เพื่อการเกษตรมากขึ้น ปรับเปลี่ยน ***"เกษตรดั้งเดิม" สู่ "เกษตรอุตสาหกรรม"*** ให้มากขึ้น

8.2 ข้อเสนอแนะต่อผู้ประกอบการ

1. ให้ความสำคัญกับลูกค้าเก่า โดยการรวบรวมฐานข้อมูลลูกค้าที่เคยใช้บริการสถานประกอบการ เมื่อสถานการณ์ดีขึ้น จะได้ส่งอีเมล์หรือใช้สื่อออนไลน์เพื่อเสนอสินค้าและบริการราคาพิเศษแก่ลูกค้า

2. ปรับตัวการทำธุรกิจโดยเพิ่มการทำตลาดออนไลน์มากขึ้น โดยเน้นการตลาดแบบ Virtual selling เพื่อ Live ขายสินค้าและบริการ หรือแนะนำสินค้า หรือบริการของสถานประกอบการนั้น ๆ เพื่อสร้างการรับรู้แก่กลุ่มผู้บริโภค การแนะนำสินค้าและบริการ ถือเป็นการประทับตราสินค้าลงในใจของผู้บริโภค

3. สร้างภาพลักษณ์การบริการที่ปลอดเชื้อ โดยสนับสนุนและดำเนินการตามมาตรฐานของภาครัฐ ตามมาตรฐานความปลอดภัยด้านสุขอนามัย (Amazing Thailand Safety & Health Administration: SHA) เพื่อให้นักท่องเที่ยวมั่นใจในความปลอดภัยด้านสุขอนามัยจากสินค้าและบริการ

4. เก็บข้อมูลพฤติกรรมการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยแต่ละภูมิภาค เพื่อจัดหาสินค้าและบริการให้ตรงตามความต้องการของลูกค้าในแต่ละภูมิภาค

5. หันมากระตุ้นการท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Tourism) โดยรวมกลุ่มกันจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามเทศกาลสำคัญ ๆ ของแต่ละจังหวัด เพื่อดึงดูดลูกค้าชาวไทย

6. ปรับรูปแบบการให้บริการ หรือมีการยืดหยุ่นในด้านราคาตามความต้องการของลูกค้า เพื่อสนองตอบความต้องการของลูกค้าชาวไทย เช่น โรงแรมที่พัก อาจมีราคาเสนอหลายรูปแบบ เช่น ลดราคาให้อยู่ในช่วง 800-1,200 บาท แต่อาจจะไม่มีอาหารเช้า มีอาหารเช้าแต่อีกราคาเป็นต้น

ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทยคำนวณจากผลการสำรวจตัวแทนผู้ประกอบการเอกชนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว โดยเป็นการสำรวจรายไตรมาส และรายปี เพื่อประโยชน์ต่อผู้ประกอบการและผู้วางแผนนโยบาย ในการสรุปผลสำรวจ ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทยยังแยกได้ตามภูมิภาค และประเภทธุรกิจ

การคำนวณดัชนีกระทำโดยการถามคำถามผู้ประกอบการธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวทุก ๆ ไตรมาส โดยใช้คำถามหลักตามแนวทางของ World Tourism Organization (UNWTO) ได้แก่

- ท่านประเมินผลการประกอบการในธุรกิจของท่านในไตรมาสนี้ อย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา
- ท่านคาดว่าผลประกอบการในธุรกิจของท่านในไตรมาสหน้าจะเป็นอย่างไร เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงระยะเวลาเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกคำตอบได้จาก: ลดลงมาก (0), ลดลง (50), เหมือนเดิม (100), ดีขึ้น (150), หรือดีขึ้นมาก (200) จากนั้นจึงนำผลที่ได้ไปหาค่าเฉลี่ยก็จะได้ค่าดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย

การแปลผล

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 0-50 ถือว่าผลประกอบการลดลงจากช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมามากที่สุด
ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยวในระดับต่ำกว่าปกติมากที่สุด

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 51-80 ถือว่าผลประกอบการลดลงจากช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมามาก
ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยวในระดับต่ำกว่าปกติมาก

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 80-99 ถือว่าผลประกอบการลดลงลดลงจากช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา
ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยวในระดับต่ำกว่าปกติ

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 100 ถือว่าผลประกอบการไม่แตกต่างจากช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา
ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยวในระดับปกติ

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 101-150 ถือว่าผลประกอบการดีกว่าช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมา
ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยวในระดับดีขึ้นกว่าระดับปกติ

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 151-180 ถือว่าผลประกอบการดีกว่าช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมามาก
ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยวในระดับดีขึ้นกว่าระดับปกติมาก

ค่าดัชนีความเชื่อมั่น 181-200 ถือว่าผลประกอบการดีกว่าช่วงระยะเดียวกันของปีที่ผ่านมามากที่สุด
ซึ่งสะท้อนสถานการณ์การท่องเที่ยวในระดับดีขึ้นกว่าระดับปกติมากมากที่สุด

นอกจากนี้ยังมีคำถามปลายเปิดเพื่อให้ผู้ประกอบการได้แสดงความคิดเห็นต่อสถานการณ์การท่องเที่ยว เพื่อนำมาประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลอีกด้วย

สำหรับการสำรวจความเชื่อมั่นผู้ประกอบการในไตรมาสที่ 3 ปี 2563 นี้ ดำเนินการสำรวจในช่วงเดือนกรกฎาคม - กันยายน 2563 มีตัวแทนผู้ประกอบการเอกชนที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจท่องเที่ยวตอบแบบสอบถามทั้งหมด 700 ราย ส่วนการสำรวจความคิดเห็นนักท่องเที่ยวชาวไทย มีผู้ตอบแบบสอบถามเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยทั้งหมด 3,170 ราย

ทั้งนี้ ในไตรมาสที่ 3/2563 ได้มีการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนผู้ประกอบการที่ใช้ในการสำรวจเพื่อให้สามารถสะท้อนสถานการณ์ธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศที่เกิดขึ้นจริงมากยิ่งขึ้น โดยเพิ่มสัดส่วนผู้ประกอบการธุรกิจสวนสนุก/ธีมพาร์ค และธุรกิจสถานบันเทิง นอกจากนี้ยังมีการปรับสัดส่วนผู้ประกอบการในแต่ละภูมิภาคให้มีความเหมาะสมมากขึ้น

ผู้ที่สนใจสามารถติดตามข่าวสารโครงการได้ที่เวปไซต์ www.thailandtourismcouncil.org
สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สทท.)
E-mail: Info@thailandtourismcouncil.org

สรุปผลการสำรวจดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบธุรกิจการท่องเที่ยวในประเทศไทย ไตรมาสที่ 3 ปี 2563

- ดัชนีความเชื่อมั่นผู้ประกอบการธุรกิจท่องเที่ยวในไตรมาสที่ 3/2563 เท่ากับ 60 ต่ำกว่าระดับปกติมาก

- ดัชนีความเชื่อมั่นคาดการณ์ในไตรมาสที่ 4/2563 เท่ากับ 63 เป็นการคาดการณ์ดีขึ้นจากไตรมาสนี้แต่ยังคงต่ำกว่าระดับปกติมาก

- ไตรมาส 3/2563 คาดว่าจะไม่มีนักท่องเที่ยวต่างชาติและไม่มีรายได้จากการท่องเที่ยวจากนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติเลย ลดลงร้อยละ 100 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

- ไตรมาส 4/2563 คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวต่างชาติ 5 หมื่นคน ลดลงจากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562 ร้อยละ 99.52 และคาดว่ามีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติ 4,500 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 99.11 จากช่วงเวลาเดียวกันของปี 2562

- คาดว่าเมื่อสิ้นปี 2563 ประเทศไทยมีนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งปี ประมาณ 6.74 ล้านคน ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 83.07 และคาดว่ามีรายได้จากนักท่องเที่ยวต่างชาติทั้งปีประมาณ 336,513 ล้านบาท ลดลงจากปี 2562 ร้อยละ 82.59

THAILAND TOURISM CONFIDENCE INDEX

TOURISM COUNCIL OF THAILAND

สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ททท

TOURISM AUTHORITY OF THAILAND

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย